

100 Yıl Sonra II. Meşrutiyet

Serhat ASLANER

Doktora Öğrencisi,
Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Özet

II. Meşrutiyetin 100. yılı münasebeti ile düzenlenen faaliyetleri bir araya getirmeyi amaçlayan bu çalışmada faaliyetler çerçevesinde öne çıkan unsurlara temas edilen bir giriş yazısı ile beraber sırasıyla; Türkiye ve Türkiye dışında düzenlenen sempozyumlar, sempozyumlarda sunulan tebliğler, II. Meşrutiyet özel sayısı/dosyası yayınlayan süreli yayınlardaki makaleler ayrı listeler halinde sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: II. Meşrutiyet, Sempozyum, Özel Sayı, Süreli Yayın, Makale.

ÇAĞDAŞ TÜRK DÜŞÜNCEİ VE kültürünün şekillenmesinde rol oynayan en önemli kırılma noktalarından birisi ve Tarık Zafer Tunaya'dan iktibasla sıklıkla vurgulandığı üzere Türk siyasetinin laboratuvarı hükmünde olan II. Meşrutiyet, günümüzde de farklı alanlarda ve seviyelerde etkisini sürdürüyor. Dolayısıyla II. Meşrutiyet hem günümüz Türkiye'sini hem de Osmanlı coğrafyasındaki gelişmeleri anlamak açısından oldukça önemli bir döneme işaret ediyor. Bununla beraber II. Meşrutiyet dönemi hakkındaki literatürün bu önemle mütenasip bir seviyede olduğunu bugün için iddia edebilmemiz pek mümkün görünmüyor. Bilhassa düşünce tarihi açısından dönemin en önemli kaynaklarını teşkil eden matbuat ve neşriyatın günümüze sağlıklı bir şekilde intikal etmemiş olması, devrin ricali hakkındaki biyog-

rafik bilgilerimizin kısıtlılığı, arşivlerin yetersizliği, dönemde etkin olmuş kişilerin yanı sıra resmî ya da sivil müesseseler hakkında etraflı çalışmalar yapılmamış olması ve nihayet mevcut çalışmaların kahir ekseriyetinin taşıdığı problemler vb. nedenler döneme ilişkin verilecek yargıları bir anlamda eksik olmaya mahkum bırakıyor. II. Meşrutiyetin hâlâ (ve gelecekte) önemini muhafaza etmesi biraz da bu mahrumiyetlerin fazlalığı ile alakalı olmalıdır.

Meşrutiyetin yeniden ilanının 100. yılına tesadüf eden 2008'de, dönemin daha iyi anlaşılmasına ve yorumlanmasına zemin hazırlaması, II. Meşrutiyet dönemi hakkındaki bilinmezleri nispeten de olsa azaltması beklenen çok sayıda ulusal ve uluslararası panel ve sempozyum düzenlendi¹. Diğer taraftan 100. yılı dolayısı ile II. Meşrutiyet'i dosya konusu yaparak yahut özel sayı çıkararak çeşitli açılardan ele alan dergilerin yanı sıra konu ile ilgili kitap neşriyatı da yapıldı.² Bu anlamda II. Meşrutiyet'in, 100. yıldönümünde düzenlenen faaliyetlerin niceliği itibarıyla Tanzimat, Islahat ve I. Meşrutiyet dönemlerinden daha talihli olduğunu söyleyebiliriz. Sözkonusu toplantıların nitelikleri, kaynakları, meseleyi ele alış tarzları vs. hakkında konuşmak için henüz erken olmakla beraber sunulan tebliğlerden hareketle dikkat çeken bazı hususlara ve temel tartışma konularına işaret edebiliriz.

II. Meşrutiyet tartışmaları çerçevesinde gündem maddelerinden birisini II. Meşrutiyet'in bir devrim olup olmadığı tartışması oluşturuyor. Devrim literatürünün temel argümanlarından birisi II. Meşrutiyet öncesinde çeşitli Anadolu vilayetlerinde, özellikle Erzurum'da, vergi artışlarını protesto amacıyla gerçekleştirilen telgrafhane baskınları ve bu baskınlar içerisinde yer alan kadroların devrim psikolojisi içerisinde olduklarıdır. Ne var ki; ilgili literatürün bu yorumları büyük ölçüde makro okumalara dayanmakta olup önemli birçok ayrıntıyı gözardı/ihmal etmektedir.³ Halkın ya

1 II. Meşrutiyet'in 100. yılı münasebeti ile düzenlenen ve muttali olabildiğimiz panel ve sempozyumlar ile bu toplantılarda sunulan tebliğlerin listesi için bkz. Ek I. ve Ek II.

2 II. Meşrutiyet'i sayfalarına taşıyan süreli yayınların ve bu yayınlarda yer alan makalelerin listesi için Bkz. Ek IV ve Ek IV/dn. 1.

3 Burada temsil gücü yüksek bir örnek olarak Erzurum telgrafhane baskınlarında oynadığı aktif ve öncü rolden dolayı sürgüne gönderilen ve 1908 sonrasında Erzurum mebusu olan Şevket Efendi'yi gösterebiliriz. Şevket Efendi II. Meşrutiyet yıllarında, devrim literatürü tarafından rahatlıkla "mürteci" olarak nitelendirilen Ahali Fırkası bünyesinde siyasi faaliyetlerine devam edecek ve bir süre sonra İttihat ve Terakki tarafından Sinop'a sürülecektir.

da halkı etkileme, dönüştürme gücüne sahip kesimlerin meşrutiyete karşı tepkilerini, meşrutiyete ne anlamlar yüklediklerini ve II. Abdülhamid ve II. Meşrutiyet devirlerindeki serüvenlerini ortaya koymaksızın ve Osmanlı/İslam siyasî kültürünün temel parametrelerini hesaba katmaksızın yapılacak bu tartışmaların yakın bir gelecekte nihayete ermesi mümkün görünmüyor. Buraya intikal etmişken; konu ile ilgili dikkati çeken bir başka husus olarak Osmanlı taşrasına ilişkin sunulan tebliğlerin genel tablo içerisinde önemli bir yekûn tuttuğunu da kayda değer bir gelişme olarak belirtmemiz gerekiyor. Öte yandan Anadolu'nun, Arap ve Balkan coğrafyasına oranla daha az sayıda çalışmaya konu teşkil ettiğini ve Anadolu vilayetlerini konu edinen tebliğlerin, en azından dileyebildiğimiz kısmının, adeta hatırat özeti mahiyetinde olduğunu ironik ve trajik bir husus olarak vurgulamamız gerekiyor.⁴

Vatandaşlık ve kimlik politikaları, Türkçülük ve gayrimüslimlerin milliyetçiliği ve bunlarla bağlantısı oranında Osmanlılık, sempozyum ve yayınlarda yoğun olarak işlenen konulardan bir başkasını teşkil ediyor. Buna mukabil devrin etkili bir diğer fikir akımı olan İslamcılığın ise çok az sayıda araştırma ve tebliğin konusu olduğu dikkat çekiyor. Meşrutiyet dönemi Osmanlı toplumsal hayatı ve toplumu etkileme imkanları açısından diğer kesimlere göre daha farklı bir konumda olan, bu konumları itibarıyla da dönemi anlamak/anlamlandırmak açısından bigâne kalınamayacak olan ve insan unsuru açısından etkinliklerini 1960'lara kadar sürdüren ulema, meşâyih, tarikatlar ve belki bunlarla alakalı olarak, bütün problemlerine rağmen, devrin en önemli eğitim kurumu olarak medreselerin de İslamcılık ile benzer akıbeti paylaştığını, İlahiyat fakültesi mensupları da dâhil olmak üzere akademinin bu konulara karşı ilgisizliğinin devam ettiğini de ayrıca belirtmemiz gerekiyor.

Sempozyumlar çerçevesinde yeterince ele alınmayan meselelerden birisi de meşrutiyet fikrinin kökenleri olarak karşımıza çıkıyor.

4 Düzenlenen etkinliklerin tamamında Osmanlı taşrasına ilişkin birden fazla tebliğ sunuldu. Bununla beraber İslam Konferansı Örgütü, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) tarafından düzenlenen sempozyum özellikle Arap coğrafyası ve Osmanlı sınırları dışındaki Müslüman unsurların tepkilerine yer vermesi itibarıyla Ankara Üniversitesi SBF tarafından düzenlenen sempozyum ise daha ziyade Anadolu'ya ilişkin tebliğlere yer vermesi itibarıyla ön alanda yer aldılar. Taşraya ilişkin tebliğler içerisinde göze çarpan bir husus da; gayrimüslim nüfusun nispeten yoğun olarak yaşadıkları bölgelerin daha fazla sayıda tebliğe konu edilmiş olmasıdır.

Klasik Osmanlı/İslam düşüncesinde ve kurumsal yapısında meşrutiyet fikrine kaynaklık yapabilecek fikir ve müesseseler, dahası Yeni Osmanlı düşüncesi ve Jön Türk fikriyatını ne şekilde etkilediği ve nihayet bu fikriyatın tedavül düzeyi , çok az sayıda tebliğ konu teşkil etti. Seçimler, Meclis-i Mebusan içerisindeki tartışmalar ve özellikle gayrimüslim mebuslar üzerine nispeten daha fazla tebliğ sunulmuş olmasına rağmen Meclis içinde veya dışında teşekkül eden siyasî partiler üzerine -İttihat ve Terakki'nin daha ziyade bir cemiyet olarak ele alındığını hesaba katar yahut İttihat ve Terakki konulu tebliğleri dışarıda bırakacak olursak Osmanlı Demokrat Fırkası dışında- hiç tebliğ sunulmamış olması da üzerinde düşünülmesi gereken bir başka husustur. Bu istatistik; Tarık Zafer Tunaya ve Ali Birinci'nin siyasî partiler hakkında yaptıkları kapsamlı çalışmalarının negatif birer etkisi olarak okunabileceği gibi özellikle siyaset bilimi bölümlerinin konu ve döneme olan ilgilerinin derecesine işaret etmesi bakımından da anlamlı bir yerde durmaktadır.⁵

Son olarak; 2008 yılı içerisinde yaşanan gelişmelerden birisi de daha önce dönem veya konu ile alakalı olmayan meseleler üzerinde çalışmalar yapan bazı akademisyenlerin de II. Meşrutiyet dönemi ve arefesi ile ilgilenmeye başlamış olmalarıdır. Bu ilginin ne kadar süreceğini ise hiç şüphesiz zaman gösterecektir.

II. Meşrutiyet'in 100. yıl dönümü hakkında yapılan faaliyetler ve bu faaliyetlere iştirak eden akademisyenler hakkında, hiç kuşku yok ki, çok daha fazla şeyler söylemek mümkün. Ancak bu çalışma esas itibarıyla, bir yandan 100. yıl münasebeti ile düzenlenen akademik toplantılarda sunulan tebliğ ve yine aynı münasebetle özel sayı/dosya hazırlayan süreli yayınlarda yer alan makalelerin toplu bir listesini vermeyi; diğer yandan da 100. yıl etkinliklerinin mümkün merteye toplu bir fotoğrafını çekerek, II. Meşrutiyet'in günümüzde nasıl algılandığı, hangi yönleri ile ön plana çıktığı, hangi yönlerinin göz ardı edildiği gibi hususlarda edinilecek kanaatlere

5 Tahmin edileceği üzere sempozyum katılımcılarının çok önemli bir kısmı üniversitelerin Tarih bölümüne mensupturlar. Arada çok ciddi fark olmakla beraber ikinci sırayı Edebiyat Bölümleri ve Hukuk Fakülteleri alıyor. Sosyoloji, Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi bölümleri üçüncü sırayı teşkil eden grup içerisinde bulunuyor. Öte taraftan Türkiye'deki üniversitelerden İstanbul, Ankara ve İzmir dışındakilerin, tarih bölümleri de dâhil olmak üzere konuya, en azından bu çerçevede, pek rağbet göstermedikleri de kaydedilmesi gereken bir başka veri. Katılım oranı itibarıyla taşra üniversiteleri içerisinde Afyon Kocatepe, Pamukkale ve Erzurum Atatürk üniversiteleri ilk üç sırada yer alıyorlar.

kaynaklık teşkil etmeyi amaçlamaktadır. Elimizden geldiğince tam liste vermeye çalışmış olmamıza rağmen çalışmanın eksiklikler/hatalar içereceği izahtan varestedir.⁶

Ek I

II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebeti ile Düzenlenen Sempozyumlar⁷

*Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye'nin Demokrasi Serüveni, (30 Mart 2008), Risale-i Nur Enstitüsü, İstanbul 2008.*⁸

6 Söz konusu listeleri oluştururken; tebliğleri, sunuldukları organizasyonları değil tebliğcilerin soyadlarını esas alarak sıraladık. Öte yandan; Türkiye’de ve Türkiye dışında düzenlenen organizasyonlarda sunulan tebliğleri, mukayese imkanını kolaylaştırması bakımından, birleştirmedik ve ayrıca belirttik. Elinizdeki çalışmanın teşekkülü sürecinde yardım ve katkılarını gördüğüm; Feyzullah Yılmaz, Erdal Yılmaz, Abdullah Taha İmamoğlu ve Enes Kabakçı’ya müteşekkirim.

7 Doğrudan konu ile alakalı olmadığı için bibliyografyaya almamakla beraber; II. Meşrutiyet öncesi ve sonrasının önemli siyasi aktörlerinden birisi hakkında İlmî Etüdler Merkezi [İLEM] tarafından düzenlenen ve Vahdettin Işık, Recep Şentürk, Michelangelo Guida’nın konuşmacı olarak yer aldıkları *Güzide-i Vüzera Said Halim Paşa Anna Programı*’nı (28 Aralık 2008) ismen de olsa belirtmek yerinde olacaktır.

8 Bu toplantıda yapılan konuşmalar *Köprü* dergisinin 103. sayısında (Yaz 2008) yayınlanmıştır. Risale-i Nur Enstitüsü ve Yeni Asya Gazetesi “Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Serüveni” başlığı altında sadece İstanbul’da değil Anadolu’nun muhtelif şehirlerinde “araştırmacı yazarların” konuşmacı olarak katıldığı panel ve konferanslar tertip etmişlerdir. Tamamında Said Nursi’nin “yorumlandığı” programlar Anadolu’da, görebildiğimiz kadarıyla, Adana, Adıyaman, Ankara, Bolu, Çorum, Eskişehir, Gebze, Isparta, Kahramanmaraş, Karabük, Kayseri, Kırşehir, Konya, Samsun, Şanlıurfa ve Van’da gerçekleştirildi; bkz. www.yeniasya.com.tr. Bu çerçevede Bolu’da düzenlenen toplantı ulusal basına da yansiyarak tartışmalara neden olmuştur. Tartışmalar çerçevesinde Eğitim-Sen Bolu şube başkanı Metin Demirel tarafından sarfedilen sözler tartışmanın seviyesi ve muhtevası hakkında ipuçlarından daha fazlasını içeriyor: “Türkiye Cumhuriyeti’nin Kuruluşunun 100. yılına hazırlanılması gereken bir ortamda Meşrutiyetin 100. yılını kutlamak ne anlama gelmektedir?”; bkz. <http://www.boluolay.com/news.php?id=26339&tab=diger-haberler&ayear=2008&amonth=05&aday=20>.

Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet, Milletlerarası Kongre (7-9 Mayıs 2008), İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi [IRCICA], İstanbul 2008.

II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar (20-21 Mayıs 2008), İstanbul Üniversitesi, İstanbul 2008.⁹

Jön Türk Devriminin 100. Yılı, Uluslararası Kongre (28-30 Mayıs 2008), Ankara Üniversitesi, Ankara 2008.¹⁰

L'Ivresse De La Liberte: La Revolution De 1908 Dans L'Empire Ottoman (5-7 Haziran 2008), Research Unity Etudes Turques et Ottomanes, EHESS-CNRS-College de France, The Near Eastern Studies Department ve Princeton University, Paris 2008.¹¹

Meşrutiyet Aydınlarının Din Algısı (16 Haziran 2008), Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi [İSAM], İstanbul 2008.

Yüzüncü Yıldönümünde 1908'in Mirası (21 Haziran 2008), İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul 2008.

Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine, (2-3 Temmuz 2008) International Conference in Honor of Prof. Haim Gerber's Retirement, The Hebrew University of Jerusalem and Yad Izhak Ben-Zvi Institute, Kudüs 2008.¹²

2008'den 1908'e Bakışlar (20-21 Eylül 2008), İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Tarih Vakfı, İzmir 2008.

The Young Turks and Their Legacy (10-11 Ekim 2008), Department of Balkan, Slavic and Oriental Studies at the University of Macedonia, Selanik 2008.¹³

9 Bu sempozyum II. Meşrutiyetin 100. yılı münasebeti ile düzenlenmiş olmakla beraber kapsam itibarıyla çok daha geniş bir zaman dilimini ele almıştır. Dolayısı ile bu çalışmada sadece konu ile alakalı sunulan tebliğlere yer verilmiştir.

10 Sempozyum hakkında kısa bir değerlendirme için bkz. Zeki Arıkan, "1908-2008 Jön Türk Devriminin 100. Yılı, Uluslararası Kongre (28-30 Mayıs 2008)", *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, sy. 12, 2008-İzmir, s. 153-155. Zeki Arıkan sözkonusu yazıda bu sempozyumun, sehven olacak, II. Meşrutiyet'in yüzüncü yılı münasebeti ile düzenlenen ilk uluslararası organizasyon olduğunu belirtmektedir.

11 <http://actualites.ehess.fr/nouvelle2990.html>

12 Burada sunulan bildirilerin başlıkları, ufak değişiklikler yapılarak, *Toplumsal Tarih*, sy. 175, s. 13'ten alınmıştır. Ayrıca bkz. <http://www.ejts.org/document2032.html>

13 Bkz. <http://www.uom.gr/modules.php?op=modload&name=Statikes&file=index&stid=226&categorymenu=7>

100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi, Uluslararası Sempozyum (22-24 Ekim 2008), Marmara Üniversitesi ve Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul 2008.
- II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri (24-25 Ekim 2008), Türk Ocakları İstanbul Şubesi, İstanbul 2008.
- 1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat (30-31 Ekim 2008), Yıldız Teknik Üniversitesi, CNRS-UMR Osmanlı ve Türk Araştırmaları Bölümü ve Fransız Anadolu Araştırmaları Merkezi, İstanbul 2008.
- Türkiye'de Vatandaşlık Rejiminin Tarihsel Kökenleri: II. Abdülhamid Ve İttihad-Terakki Dönemleri, (7 Kasım 2008), Yıldız Teknik Üniversitesi Küresel İncelemeler Merkezi, İstanbul 2008.¹⁴
- Turkey 1908-1914: Biographical Approaches, (13-15 Kasım 2008), University of Zurich, Department of History and Department of Oriental Studies Stiftung Forschungsstelle Schweiz-Türkei (SFST) ve Schweizerische Gesellschaft Mittlerer Osten und Islamische Kulturen (SGMOIK), Zürih 2008.¹⁵
- 1908 "Hürriyet"i Uygularken (17-18 Aralık 2008), Galatasaray Üniversitesi ve Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2008.
- Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet (20 Aralık 2008), Bilim ve Sanat Vakfı Türkiye Araştırmaları Merkezi, İstanbul 2008.
- 2008'den 1908'e Bakmak (27 Aralık 2008), Toplumsal Dayanışma Eğitim ve Araştırma Derneği Toplumsal Araştırmalar ve Eğitim Merkezi [TAREM], İstanbul 2008.

EK II

Türkiye'de Düzenlenen Sempozyumlarda Sunulan Tebliğler*

Rajab Abdulmunsif Abdalfettah, "II. Meşrutiyet'in İlanına yol açan Gelişmeler, Arap Eyaletlerinde Batılılaşma", *Yüzyüncü Yılında İkinci Meşrutiyet, Milletlerarası Kongre (7-9 Mayıs 2008)*, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi [IRCICA], İstanbul 2008. [Bundan Sonra *Yüzyüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*]

14 Toplantıda sunulan bildirilerin metinleri *Toplumsal Tarih*, sy. 182'de yayınlanmıştır.

15 Bkz. <http://www.hist.uzh.ch/lehre/neuzeit/kieser/tagung2008/Progr08-14.pdf>. Sempozyum hakkında bir değerlendirme için bkz. Talin Suciyan, "Türkiye 1908-1914 Biyografik Yaklaşımlar' Konferansına Dair Notlar", *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar*, sy. 8, s. 187-193.

* Bu çalışma boyunca tebliğ ve makalelerin sıralamasında tebliğcilerin/yazarların soyadları esas alınmıştır.

Ali Ahmad Abu Rejaal, Fuad Abd Al Wahhab Al-Shami, "II. Meşrutiyet Anayasası'nın Yemen Vilayeti'ne Etkileri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

Abdulrahim Abuhusayn, "Anayasa karşıtı Osmanlılar: Anayasanın ve Meclisin yeniden tesisi karşısında Cebel-i Lübnan Hıristiyanlarının tutumu", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

Abdulrahim Abuhusayn, "Anayasa Karşıtı Osmanlı: Cebel-i Lübnan Hıristiyanlarının Meclisin ve Anayasanın Yeniden İlanına Karşı Tutumu", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi, Uluslararası Sempozyum (22-24 Ekim 2008)*, Marmara Üniversitesi ve Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul 2008. [Bundan sonra *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*]

Fikret Adanır, "Balkanlarda Uluslaşma Süreci ve Bağımsızlık Hareketleri", *2008'den 1908'e Bakmak (27 Aralık 2008)*, Toplumsal Dayanışma Eğitim ve Araştırma Derneği Toplumsal Araştırmalar ve Eğitim Merkezi [TAREM], İstanbul 2008. [Bundan sonra *2008'den 1908'e Bakmak*]

Fikret Adanır, "Çarlık Rusya'sı ve Habsburg İmparatorluğu Arasında Osmanlı'da Vatandaşlık: Karşılaştırmalı bir Değerlendirme", *Türkiye'de Vatandaşlık Rejiminin Tarihsel Kökenleri: II. Abdülhamid Ve İttihat-Terakki Dönemleri, (7 Kasım 2008)*, Yıldız Teknik Üniversitesi Küresel İncelemeler Merkezi, İstanbul 2008. [Bundan sonra *Türkiye'de Vatandaşlık Rejiminin Tarihsel Kökenleri: II. Abdülhamid Ve İttihat-Terakki Dönemleri*]

Janet Afary, "İran Devriminde Dinsel Söylem 1906-1909", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı, Uluslararası Kongre (28-30 Mayıs 2008)*, Ankara Üniversitesi, Ankara 2008. [Bundan sonra *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*]

Feroz Ahmad, "1908-1914 Jön Türk Devrimine Yeniden Bakış", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.

Mujeeb Ahmad, "Osmanlı İmparatorluğunun ve Güney Asya Barelwilerinin Çöküşü: Hilafet Hareketi Örneği", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

Sk. Ishtiaque Ahmad, "Osmanlı Devletinde Meşrutiyet'in 1908'de ilanının Hint milliyetçilik ve bağımsızlık hareketine etkisi", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

Cüneyt Akalın, "ABD'nin II. Meşrutiyete Bakışı", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.

Yusuf Akçay, "Meşrutiyet Dönemi Alfabe Tartışmaları ve Enver Paşa Yazısı", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.

Fehmi Akın, "İttihat ve Terakki'nin "İktisadi Türkcülüğü"nü Cumhuriyet'e Taşınması Sorunsalı", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.

- Fehmi Akın, “İttihat ve Terakki’nin İktisadi Türkçülüğünün Cumhuriyete Taşınması Sorunsalı”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri (24-25 Ekim 2008)*, Türk Ocakları İstanbul Şubesi, İstanbul 2008. [Bundan sonra *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*]
- Rıdvan Akın, “II. Meşrutiyette Parlamento ve Hükümet”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Mine Akkuş, “II. Meşrutiyetin Yerel Düzlemde Yansımalarına Bir Örnek: Bursa”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Elif Ekin Akşit, “Osmanlı İmparatorluğunda Feminizm ve Akbeti”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Cengiz Aktar, “Yüz Yıllık Demokrasimiz ve Avrupa Birliği”, *Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Serüveni, (30 Mart 2008)*, İstanbul 2008. [Bundan sonra *Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Serüveni*]
- Abdurrahim Alami, “II. Meşrutiyet’in Mağrip’teki Yansımaları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Muhammad Alarnaut, “1908 Anayasası’nın İlanına karşı Dımaşk Ulemasının Tutumu Âl-i Kasımi Örneği”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Mehmet Ö. Alkan, “Türkiye’de İlk Çok Partili Seçim”, *1908 “Hürriyet”i Uygularken (17-18 Aralık 2008)*, Galatasaray Üniversitesi ve Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2008. [Bundan sonra *1908 “Hürriyet”i Uygularken*]
- Mehmet Ö. Alkan, “II. Meşrutiyet’te Eğitim: Meşrutiyet, Militarizm ve Milliyetçilik”, *2008’den 1908’e Bakışlar (20-21 Eylül 2008)*, İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Tarih Vakfı, İzmir 2008. [Bundan sonra *2008’den 1908’e Bakışlar*].
- Necmettin Alkan, “Osmanlı-Alman Münasebetlerinde Kırılma Noktası: 1908 Jöntürk İhtilali ve Alman Matbuatı”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Mehmet Altan, “Demokrasimizin Yüz Yıllık Sürecinde Meşrutiyet-Cumhuriyet Dönemlerine Genel Bir Bakış”, *Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Serüveni*.
- Sia Anagnostopoulou, “1908 Çerçevesinde Dinin Siyasallaşması ve Ulusallaşması”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Kevin Anderson, “Erken 20. Yüzyıl Devrimleri: Bazı Karşılaştırmalı Yorumlar”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Nurullah Ardıç, “II. Meşrutiyet Döneminde Hilafet Tartışmaları: Sekülerleşmenin Dini Meşrulaştırımı”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Zeki Arıkan, “24 Temmuz 1908’e İzmir’den Bakış”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.

- Zeki Arıkan, “Ziya Somar’ın II. Meşrutiyet Tarihine Katkısı”, *2008’den 1908’e Bakışlar*.
- Ali Arslan, “Siyasi Dönüşümlerin Üniversite Yönetimine Etkileri”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar (20-21 Mayıs 2008)*, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 2008. [Bundan sonra *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*]
- Mustafa Uğurlu Arslan, “Ali Emiri Divanında Meşrutiyetin İzleri”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Numan Aruç, “Makedonya İç Dinamiklerinin II. Meşrutiyet’in İlanına Etki ve Katkıları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Barkın Asal, “Tarihi Seyri İçinde Şurâ-yı Devlet”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Ayna Askarova, “Çarlık Rusyası’nda Meşruti İdare ile Osmanlı Devleti’ndeki Meşruti İdarenin Mukayesesi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Serhat Aslaner, “II. Meşrutiyetin Taşraya Yansımaları: Konya Örneği”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Serhat Aslaner, “Kastamonu’da II. Meşrutiyet”, *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet (20 Aralık 2008)*, Bilim ve Sanat Vakfı Türkiye Araştırmaları Merkezi, İstanbul 2008. [Bundan sonra *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*]
- Zeynep Atademir, “Edirne Vilayeti ve Kenti”, *1908 “Hürriyet”i Uygularken*.
- Nevin Yurdsever Ateş, “Şura-yı Ümmet Gazetesinin Selânik Nusha-i Fevkalâdesi Işığında 31 Mart Hadisesine Bir Bakış”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Khudher Abbas Atwan, “Osmanlı Hilafeti’nin Son Döneminde Arapların Kimlik Sorunu”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Halil Ersin Avcı, “İngiliz Büyükelçisi Sir Gerard Lowther’in 1908 Yılı Türkiye Raporuna Göre II. Meşrutiyet Olayları ve İngiliz Etkisi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Halil Ersin Avcı, “İngiliz Büyükelçiliğinin 1908 Yılı Türkiye Raporuna Göre İngiltere’nin II. Meşrutiyete Yönelik Tutumu”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Yasemin Avcı, “II. Meşrutiyet’in İlanının Yankılarını Kutlama Telgraflarından Okumak”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Mahir Aydın, “Yunanistan’a Sunulan Armağan: Girit Anayasası”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.

- Ergun Aybars, “1908 Devriminden 1926’ya Atatürk ve İttihatçılar”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Rona Aybay, “Osmanlı Devletinde Uyruklu (Tabiiyet)”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Hasan Babacan, Uğur Üçüncü, “Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Meşrutiyet Kutlamaları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Hasan Babacan, “II. Meşrutiyet Seçimlerinde Bir Mebus Portresi: Böcüzade Süleyman Sami ve Seçim Beyannamesi”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Abd-al Wahab Bakr, “II. Meşrutiyetin Mısır’a Etkileri”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Adil Baktıaya, “II. Meşrutiyet’in Birinci Yılında Gazetesi Yasaklanan Bir Arap Gazetecinin Meşrutiyet, Osmanlı Devleti ve Hilafet ile İlgili Görüşleri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Sarp Balcı, “Satı Bey ve Gabriel de Tarde Sosyolojisinin Sonu”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Ercan Balcıoğlu, “II. Meşrutiyet Dönemi Kanun-ı Esasi Değişikliklerinde Temel İnsan Hak ve Hürriyetleri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- İhsan Sabri Balkaya, “Bir Beyanname, İttihat ve Terakki ve II. Meşrutiyet”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- David Barchard, “1910-1914 Yılları Arasında İngiliz-Osmanlı İlişkileri”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Eyüp Baş, “Son Vakanüvis Abdurrahman Şeref Efendi’nin II. Meşrutiyet’i Hazırlayan Sebepleri Tahlili”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Fikret Başkaya, Mustafa Bayram Mısır, “1908’in Mirası: Diktatörlük mü Demokrasi mi?”, *Yüzüncü Yıldönümünde 1908’in Mirası (21 Haziran 2008)*, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul 2008. [Bundan sonra *Yüzüncü Yıldönümünde 1908’in Mirası*]
- Fazıl Bayat, “Muhammed Reşid Rıza’ya göre Kanun-ı Esasi ve İttihat ve Terakki”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Önder Bayır, “Osmanlı Arşiv Belgelerinde II. Meşrutiyet”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Murat Belge, Chris Stephenson, “1908: Devrim mi Darbe mi?”, *Yüzüncü Yıldönümünde 1908’in Mirası*.
- Assia Benadada, “Fas’ta Meşrutiyet düşüncesinin arkeolojisi ve Osmanlı Anayasasından esinlenmesi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Fatmagül Berktaş, “Osmanlı-Türk Modernleşmesinin Özneleri, Sembelleri, Küskünleri: Kadınlar”, *2008’den 1908’e Bakışlar*.
- Mustafa Lütfi Bilge, “Arap Ülkelerinde Basın Yayın ve II. Meşrutiyet’in Ortaya Çıkmasında Etkisi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

- Bülent Bilmez, “20. Yüzyıl Arnavut Tarihyazımında II. Meşrutiyet: Milliyetçi, Sosyalist ve Modernist”, *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Bülent Bilmez, “Modern ve Geleneksel Kolektif Kimlikler ve Osmanlı Vatandaşlığı: Ulusal ve Ulus-üstü Kimliklerin Söylemsel İnşacıları olarak Şemseddin Sami Frasherî (1850-1904)”, *Türkiye’de Vatandaşlık Rejiminin Tarihsel Kökenleri: II. Abdülhamid Ve İttihad-Terakki Dönemleri*.
- Ali Birinci, “Meşrutiyet Ankara’sında Bir Yangın”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Ali Birinci, “Bir Meşrutiyet Ressamı İzzet Ziya Bey”, *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat (30-31 Ekim 2008)*, Yıldız Teknik Üniversitesi, CNRS-UMR Osmanlı ve Türk Araştırmaları Bölümü ve Fransız Anadolu Araştırmaları Merkezi, İstanbul 2008. [Bundan sonra *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*]
- Mustafa Budak, “Meşrutiyetten Cumhuriyete”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Nihat Bulut, “Türkiye’de Temel Hak ve Özgürlüklerin Gelişimi Açısından 1908 Anayasasının Önemi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Tufan Buzpınar, “Suriyelilerin Meşrutiyet Algılamaları Üzerine Notlar”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Tufan Buzpınar, “II. Meşrutiyet Dönemi Arap Topraklarında Osmanlı Yönetimi Tarihçiliği: Problemler-Öneriler”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Michelle Campos, “Son dönem Osmanlı Filistin’inde vatandaş yapma, vatandaşlığa karşı çıkma”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Meltem Dikmen Caniklioğlu, “1908 Anayasası ve Anayasa Reformlarının Osmanlı Devlet ve Toplumuna Üzerine Etkileri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ayhan Ceylan, “Tunuslu İslahatçılar ve Yeni Osmanlılar Hareketinde Anayasacılık”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ayhan Ceylan, “Meşrutiyete Bir Dayanak Olarak Meşveret Düşüncesi”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Wang Chaoguang, “Devrimin Sonuçları: 1911 Çin Cumhuriyeti’nde Batı Tarzı Demokratik Politikaların Deneyim ve Sıkıntıları”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Ihediwa Nkemjika Chimee, “Jön Türklerin Toplumsal Cinsiyet ve Toplumsal Dönüşüm Araçlarını Sorgulamak ve Bunun Türkiye Cumhuriyeti’nde Çağdaş Kadınlıkta Önemi”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Halil Cin, “Demokrasi Tarihimizde 1909 Reformları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

- Yaşar Tolga Cora, "II. Meşrutiyet Döneminde Millet-i Müsallaha Fikri ve İdeal Erilliğin Yaratılmasına Doğru: Osmanlı Güç Dernekleri'nin Kurulması (1914)", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- İsmail Coşkun, "Yusuf Akçura ve Ziya Gökalp, Bir Mukayese", *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- İlker Cörüt, "Osmanlı-Türkiye Tarih Yazıcılığında 1908 Devrimi ve Burjuva Devrimi Sorunu", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- İsmail Coşkun, "II. Meşrutiyet Devrinde Değerlerin Kökenine İlişkin İhtilaflar: Milliyetçi ve İslamcı Tezler", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Coşkun Çakır, "İttihatçıların İktisadi Düşünce ve Politikalarında Alman Etkisi ve Ahmed Muhiddin", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Ömer Çakır, "Devrin Edebiyatçılarının II. Meşrutiyet'in İlanı Hakkındaki Duygu ve Düşünceleri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Serpil Çakır, "1908'de Kadın", *2008'den 1908'e Bakmak*.
- Bilgin Çelik, "Balkanların Devirme ve Devrim Sonrası Siyasi Gelişmelere Etkileri", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Yakup Çelik, "Üç İstanbul Romanında Öncesi ve Sonrası II. Meşrutiyet Dönemi", *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Bahriye Çeri, "Kadın, Yazar ve İttihatçı Olmak: Emine Semiye", *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Nurullah Çetin, "Yahya Kemal Milliyetçiliği ve Bunun Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne Yansımaları", *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Bayram Ali Çetinkaya, "Meşrutiyet Dönemi Aydın ve Devlet Adamının / Bürokratının Kimlik Yapısı", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Doğan Çetinkaya, "Devrim Günlerinde Eylem: Gündelik Yaşam ve Toplu Taşıma Yolcularının Protestoları", *1908 "Hürriyet"i Uygularken*.
- Doğan Çetinkaya, "1908 Devrimi ve Toplumsal Seferberlik", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Gökhan Çetinsaya, "II. Meşrutiyet Döneminde Arap Vilayetleri: Irak Örneği", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Fang Delin, "1911 Cumhuriyetçi Çin Devriminin Tarihsel Mantığı", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Fevzi Demir, "Bir Siyaset Okulu Olarak Meclis-i Mebusan", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- İhsan Demirbaş, "Rusya Türklerinin II. Meşrutiyete Bakışları (1908-1909)", *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*.
- Aliyar Demirci, "II. Meşrutiyet Anayasal Rejimi ve Siyasal Kültür Açısından Padişahın Meclisi Açış Konuşmalarına Mebusan Meclisi'nin Verdiği Cevaplar (Arıza-i Cevabiyeler)", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

- Fatmagül Demirel, "Abdülhamit Döneminde Sansür ve Özgürlükler Sorunu", *2008'den 1908'e Bakmak*.
- Fatmagül Demirel, "Osmanlı hapisanelerinde Meşrutiyet'ten Beklentiler", *1908 "Hürriyet"i Uygularken*.
- Fatmagül Demirel, "Devr-i Hürriyet'te Tevzi-i Adalet: Seyyar Sulh Hakimleri", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Mehmet Demiryürek, "II. Meşrutiyetin İlanının Kıbrıs Türk Basımına Yansımaları (Temmuz 1908-Aralık 1908)", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Meral Demiryürek, "Kıbrıs Türk Edebiyatında II. Meşrutiyet", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Nadir Devlet, "1905 Yılı Rus Meşrutiyeti ve Türkler", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Süleyman Dost, "İslam'da Temsil ve Demokrasi: Ali Suavi'yi Hatırlamak", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Barış Doster, "Jöntürk Hareketi ve 2. Meşrutiyet'in Orta Asya ve Kafkasya'daki Yankıları, Milliyetçilik ve Bağımsızlık Hareketlerine Etkileri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Barış Doster, "1908 Devriminin Osmanlı'nın Arap Tebaası Üzerindeki Etkisi", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Leonardus Douw, "Küresel Tarih Perspektifinden Çin İmparatorluğu'nun Çöküşü: Yeni Kavrayışlar?", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Deniz Dölek, "Yerelde İdeolojik Dönüşüm II. Meşrutiyet Dönemi Sivas Vilayeti'nde Osmanlılık Pratiğinden Türk Milliyetçiliğine Geçiş", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Mutlu Dursun, "Jön Türklerin Siyasal Fikirleri, Ahmed Rıza ve Türk Milliyetçiliği", *2008'den 1908'e Bakmak*.
- Selçuk Dursun, "İmparatorluğu Yeniden Üretmek: II. Meşrutiyet'te Ormançılık ve İktidar Tasavvuru", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Cabir Duysak, "II. Meşrutiyet'in İlanının Yemen Vilayetinde Meydana Getirdiği Tepkiler", *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*.
- Muhittin Eliaçık, "Jön Türk Basımında Dinî Zeminde Muhalefet", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Mehmet Emin Elmacı, "Osmanlı Hukuk Reformunda Bir Öncü: Kont Leon Ostrorog", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Mehmet Emin Elmacı, "İttihat Terakki ve Uluslaşma Sürecindeki Katkıları", *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Fahriye Emgili, "1908 Bosna-Hersek'i Avusturya-Macaristan'ın İlhakı ve Toplumsal-Siyasi Yapıdaki Etkiler", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Biröl Emil, "Mizancı Murad Bey ve 31 Mart Vakası", *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.

- Vahdettin Engin, “Osmanlı Demokrat Fırkası Kuruluşu ve Faaliyetleri”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Cezmi Eraslan, “1908 Anayasa Değişikliklerinin Gerekçeleri Üzerine”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Bilge Ercilasun, “Ömer Seyfettin’e Göre Tesettür ve Edebiyat”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Sami Erdem, “Mecelle Tadilleri Bağlamında II. Meşrutiyetten Cumhuriyet’e Din, Hukuk, Modernleşme”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Halil Erdemir, “II. Meşrutiyetin İlanı ve Uygulamasında Nesim Maslah’ın Rolü”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Halil Erdemir, “Jön Türklerin İdaresinde David Ben-Gurion’un Filistin Yahudi Politikası”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Hatice Erdemir, “Manisa’da Son Dönem Osmanlı Yönetiminde Yahudiler”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Dilşen İnce Erdoğan, “Erzurum Ermeni Milletvekili Varteks Serengülyan ve Karakin Pastırmacıyan’ın Mebusan Meclisi’ndeki Faaliyetleri (1908-1918)”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Teyfur Erdoğan, “II. Meşrutiyet Yıllarında Türkçülük Akımı Üzerine Yeni Bulgular”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Teyfur Erdoğan, “II. Meşrutiyet Devri Basınında Türkçülük Edebiyatı (1909-1912)”, *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Teyfur Erdoğan, “II. Meşrutiyet Yıllarında Ali Canib (Yöntem) Bey’in Türkçülük Hareketine Katkıları ve İmparatorluktan Ulus-Devlete Geçiş Etkileri”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Özer Ergenç, “İttihat ve Terakki ve Toplum Mühendisliği Üzerine”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Doğu Ergil, “Demokrasimizin Yüzüncü Yılında Toplumumuzun Sivilleşme Çabaları”, *Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Serüveni*.
- Mustafa Ergün, “II. Meşrutiyet Dönemindeki Eğitim Reformlarının Türk Modernleşmesindeki Yeri”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Mehmet Salih Erkek, “II. Meşrutiyetin İlk Piyesi Nasıl Oldu? Ve Kazım Nâmi Bey’in Osmanlıcılık İdeali”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.

- Mehmet Yaşar Ertaş, “Osmanlı Devleti’nde Zorunlu Bir Değişim Süreci Olarak Adem-i Merkeziyetçilik”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Cem Eroğul, “1908 Devrimini İzleyen Anayasa Değişiklikleri”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Minahanım Esedli, “Yusuf Ziya Talibzade’nin Azerbaycan-Türkiye Kültür İlişkilerindeki Faaliyetleri ve İttihat ve Terakki Önderlerinin Milli Mücadele’ye İştiraki”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Erol Eser, Tuğba Aydın, “AB’ye Uyum Sürecinde Türkiye’de Yabancılar Politikaları ve İdari Uygulamalar”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Leila Fawaz, “Osmanlı Geçiş Döneminde Beyrutlular: İki Anı Kitabı”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Bedri Gencer, “Son Osmanlı İmparatorluğunda Anayasal Akültürasyon”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- François Georgeon, “Jön Türk Devriminin Ardından Din ve Siyaset”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Alla G. Glinchikova, “Rusya ve Avrupa: Moderniteye İki Yol”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Muammer Göçmen, “II. Meşrutiyet’in Ruh İkliminde Jön Türk Basımı”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ahmet Gökbel, “II. Meşrutiyet Döneminde Basında Kadınla İlgili Dini Tartışmalar”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Fatma Müge Göçek, “1908 Jön Türk Devriminin Anlamı Nedir? 2008’de Eleştirel Bir Tarihsel Değerlendirme”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Türkan Kodal Gözütok, “Modern Türkiye’nin Ütopik Panoraması “Yeni Turan”da İdeolojik Sentez”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Michelangelo Guida, “Said Halim Paşa’da Din Algısı”, *Meşrutiyet Aydınlarının Din Algısı (16 Haziran 2008)*, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi [İSAM], İstanbul 2008. [Bundan sonra *Meşrutiyet Aydınlarının Din Algısı*] [Bu tebliğ İsmail Kara tarafından müzakere edilmiştir.]
- Kazım Güleçyüz, “Demokrasimizin Yüz Yıllık Serüvenine Bediüzzaman Said Nursi’nin Katkısı”, *Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Serüveni*.
- Osman Gümüşçü, Seda Önger, “Osmanlı’da Tarih Dersi Öğretiminde Kullanılan Yeni Bir Unsur: Tarih Atlasları”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Selçuk Günay, “Şehbenderzade Filibeli Ahmet Hilmi ve II. Meşrutiyet”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

- Özlem Güneş, “1908 Sürecinde Doğu Vilayetlerinde Kürt-Ermeni İlişkileri”, *2008’den 1908’e Bakmak*.
- Günver Güneş, “Taşradan Meşrutiyete Bakış: II. Meşrutiyet ve Aydın Sancağı (1908-1918)”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Mustafa Gündüz, “II. Meşrutiyet’in Fikir Dergileri Türk Yurdu, İctihad ve Sebilü’r-Reşad’da Geleceğin Milli Toplumu”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Süleyman Güngör, “1908 Devrimi ve Mekteb-i Mülkiye”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Kadir Gürler, “İkinci Meşrutiyet ve Dini Öğelerle Meşrulaştırma Çabaları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Cemal Güven, “II. Meşrutiyet’in İlanı ve Amerikan Kamuoyu (23 Temmuz-17 Aralık 1908)”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Murat Güvenç, Eda Yücesoy, “Tarihsel Veriyi Yeniden Okumak: Doğu Yıllıklarında İstanbul 1908”, *2008’den 1908’e Bakışlar*.
- Mehmet Hacısalihoglu, “Komitecilikten Milletvekilliğine: Jön Türk İhtilali ve Makedonya Komiteleri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Mehmet Hacısalihoglu, “Makedonyalı Bir Muhalefet Hareketi Olarak Jön Türkler”, *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*.
- Mehmet Hacısalihoglu, “II. Meşrutiyetin Balkan Ülkelerinde Algılanması”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Mehmet Hacısalihoglu, “Osmanlılık, Türkçülük ve Türkleştirme Politikası Tartışmaları”, *Türkiye’de Vatandaşlık Rejiminin Tarihsel Kökenleri: II. Abdülhamit ve İttihat-Terakki Dönemleri*.
- Neriman Hacısalihoglu, “Bulgaristan Prenslüğünde İlan Edilen İlk Anayasa: Tırnova Anayasası”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Mahmoud Haddad, “II. Meşrutiyet Niçin Başarısız Oldu?”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ahmet Halaçoğlu, “II. Meşrutiyet’in İlanının İç ve Dış Basındaki Yankılarının Bir Tahlili”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Hassan Hazrati, “İran Meşrutiyet Hareketinin Anayasasındaki ve Osmanlı İkinci Meşrutiyet Anayasasındaki Meclis yetkilerinin bir karşılaştırması”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Haluk Hepkon, “Jön Türk Devrimi ve Komplo Teorileri”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Mefail Hızlı, “II. Meşrutiyet Sürecinin Bursa Medreselerine Yansıması”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Davut Hut, “II. Meşrutiyetin İlanının Irak’taki Yansımaları”, *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*.

- Aynur İlyasoğlu, “Türkiye’de İslamcı Kadın Hareketlerinin Yükselişi ve İnişi”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Handan İnci, “Türk Romanında II. Meşrutiyet’e Bakışlar”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Abdullah İslamoğlu, “Teşebbüs-i Şahsi ve Adem-i Merkeziyetçilik Düşüncesi Bağlamında Prens Sabahaddin”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Müna-sebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Layth Suud Jassim, İman Muhammad Abbas, “Malezya Müslümanları ve Osmanlı Devleti 1908-1918”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Enes Kabakçı, “Jön Türklerde Model Sorunu: Pozitivizm Karşısında Laplace Ekolü. 1908 Eşiğinde Adem-i Merkeziyetçilik Meselesi Etrafındaki Tartışmalar”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Enes Kabakçı, “Ahmet Rıza Bey’in Din Algısı”, *Meşrutiyet Aydınlarının Din Algısı*. [Bu tebliğ Şükrü Hanioglu tarafından müzakere edilmiştir.]
- Enes Kabakçı, “Jön Türklerin Taşraya Yönelik Propagandaları”, *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*.
- Enes Kabakçı, “1908 Jön Türk Devriminin Pozitivist Kökenleri”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Boris Kagarlitsky, “Başarısız Emperyal Modernleşmeden Devrime: Rus Modeli ve Türk Örnek Olayı”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Veli Denizhan Kalkan, “Meşrutiyet Arefesinde Türkiye”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Ahmet Kanlıdere, “Rusya’dan Gelen Aydınların Meşrutiyet Dönemi Türk Düşünce Hayatına Katkıları”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Aykut Kansu, “Yeni Kavramlar, Yapılar ve Siyaset: 1908 Seçim Süreci”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Cevat Kara, “Unutulmuş Muzaffer Bir Komutan ve Fedakar Ordusu: II. Meşrutiyet Devrinde Satı Bey ve Darülmualimin”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Cevat Kara, “Toplumunu Arayan Devrim: Bir Devrim Osmanlı Taşrasına Nasıl Anlatılır?”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- İsmail Kara, “Ulemanın Meşrutiyet’e bakışı”, *1908 “Hürriyet”i Uygularken*.
- Şahika Karaca, “II. Meşrutiyet Sonrasında Kadının Toplumsal Kimliğinin Kazandırılmasında Farklı Görüşler: Fatma Aliye-Emine Semiye Örneği”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Khairia Kasmieh, “Suriye Aydınlarının 1908 Anayasasının İlanına Tepkileri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Osman Kaşıkçı, “II. Meşrutiyet Döneminde Medenî Hukuk Alanındaki Gelişmeler”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

- Hasan Kayalı, “Osmanlı Periferisinde Hürriyet, Eşitlik ve Adalet: 1908 Devriminin Hicaz’da Siyaset ve Toplum Üzerindeki Tesirleri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Hasan Kayalı, “Hicaz Vilayeti’nde 1908 Devrimi: Değişim ve Devamlılık”, *2008’den 1908’e Bakışlar*.
- Hasan Kayalı, “1908 ve Arap Modernleşmesi”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Kurtuluş Kayalı, “Son Dönem Yerli Sosyal Bilimler Çalışmalarında 1908 Devriminin Tahlili”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Vangelis Kechriotis, “Bürokrasi ve Burjuvazi Arasında Gayrimüslim Deneyimi: İzmir Rum-Ortodoksları”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- F. Aslı Kelkitli, “1908 Devrimi ve Arnavut Halkı: Otonomiden Tam Bağımsızlığa”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Seyfi Kenan, “II. Meşrutiyetle Gelen Yeni Eğitim Arayışları: Tevfik Fikret’in “Yeni Mekteb”i ve Eğitim Felsefesi”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Qasim Khalaf Assi Al-Jumaily, “Jön Türk Devriminin 1908-1911 Döneminde Libya Entelijansiyasının Seküler Eğilimlerinin Belirginleşmesinde Etkisi”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Omar Khalidi, “Osmanlı Meşrutiyeti ve Hint Bağımsızlık Hareketine Etkisi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Issam Khalifa, “1908 Anayasası’nın Beyrut ve Cebel-i Lübnan’daki Siyasi ve Kültürel Yansımaları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ahmad Khan, “Hint Yarımadasında Hilafet hareketi: Pakistan Millî Arşivlerinde Saklanan İlgili Malzemedden Seçilmiş Bir Bibliyografya”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Basile Houry, “Beyrouth / Beyrut”, *1908 “Hürriyet”i Uygularken*.
- Engin Kılıç, “Meşrutiyet Döneminde Meşrutiyet’in Edebiyatı”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Muharrem Kılıç, “Anayasal Değerler Açısından II. Meşrutiyet’in Öngördüğü Yapısal Dönüşümün Analizi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Selami Kılıç, “II. Meşrutiyet’in Birikimi: Dönemin Osmanlı Aydınları ve Türk İnkılabı”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Selami Kılıç, “II. Meşrutiyet Dönemi Osmanlı Aydınları ve Türk İnkılabı”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Abdulhamit Kırmızı, “II. Meşrutiyette Arnavutluk’ta ‘İrtica’”, *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*.
- Abdulhamit Kırmızı, “Osmanlı Taşra İdarecilerinin Kariyer Çizgileri”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.

- Abdulhamit Kırmızı, “Meşrutiyette İstibdat Kadroları: 1908 Devriminin Bürokraside Tasfiye ve İkame Kabiliyeti”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Cevdet Kırpık, “II. Meşrutiyet’in Osmanlı Hanedanına Etkisi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Rukiye Akkaya Kia, “Prens Sabahaddin ve II. Meşrutiyetten Yansıyan “Devleti Küçültmek”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Hilmar Kiser, “1908’de Osmanlı İşçi Hareketi ve Alman Sermayesi”, *1908 “Hürriyet”i Uygularken*.
- Uygur Kocabaşoğlu, “Hürriyetin Basması Kadar Basını da Ünlüdür!”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Murat Koç, “Tarihten Romana İttihat ve Terakki”, *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Birgül Koçak, “Büyük Turan’a Karşı Yeni Turan: Halide Edip’in II. Meşrutiyet Dönemi Türkçülük Tartışmaları İçindeki Yeri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Aylin Koçunyan, “Ermeni Basımında Kanun-ı Esasi Tartışmaları”, *1908 “Hürriyet”i Uygularken*.
- Orhan Koloğlu, “II. Meşrutiyet’e Avrupa’nın Tepkisi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Orhan Koloğlu, “II. Meşrutiyetin Beyrut’taki Yankısı: Le Réveil Gazetesi”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Rober Koptaş, “Modern Osmanlı Vatandaşlığı Arayışındaki Bir Ermeni Entelektüeli Olarak Krikor Zohrab”, *Türkiye’de Vatandaşlık Rejiminin Tarihsel Kökenleri: II. Abdülhamid Ve İttihat-Terakki Dönemleri*.
- Erol Köroğlu, “Osmanlı İmkânsız ve Mânâsızdır!: Türk Edebiyatında II. Meşrutiyet’in Hicivsel Temsili”, *2008’den 1908’e Bakışlar*.
- Zekeriya Kurşun, “II. Meşrutiyetin Arap Tarih yazımına Yansımaları”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Vedat Kurukafa, “Yahya Kemal’in Nesirlerinde Meşrutiyetten Cumhuriyete Fikir ve Siyaset Yolculuğu”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Charles Kurzman, “Meşrutiyet, Mashrutiyat ve Ötesi, 1905-1912 Anayasa Reformları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Naci Kutlay, “Kürtler ve İttihat ve Terakki”, *2008’den 1908’e Bakışlar*.
- Ahmet Kuyaş, “İntihab-ı Meb’usan Kanunu ve uygulamaları”, *1908 “Hürriyet”i Uygularken*.
- Mücahit Küçükylmaz, “II. Meşrutiyetten Cumhuriyet’e Türk Demokrasisinin Toplumsallaşmasında İslamcı Yaklaşımlar”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.

- Burçak Mardan, "II. Meşrutiyet'in Toplumsal Müzeleri", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Sinan Marufoğlu, "II. Meşrutiyet Sonrasında Emperyalist Avrupalı Devletlerin, Arapları Osmanlı Devleti'ne Karşı Kışkırtma Girişimleri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Abdalwahad Mashal, "Osmanlı Döneminde Anayasal Hareketlerin Toplum ile Devlet Arasındaki İlişkilere Yansıması", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Mihai Maxim, "Romanya Tarihçiliğinde II. Meşrutiyet", *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Ahmet Mehmetefendioğlu, "Doktor Nazım Bey ve İzmir İTC Şubesinin Teşekkülü", *Osmanlı Taşrasında II. Meşrutiyet*.
- Ahmet Mehmetefendioğlu, "İttihatçı Yönetim Projesinin Son Durağı: Yeniköy Anlaşması", *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Ahmet Mehmetefendioğlu, "II. Meşrutiyet Döneminde İttihat ve Terakki'nin "İttihad-ı Anasır Politikası ve Balkanlar (1908-1913)", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Ahmet Mehmetefendioğlu, "II. Meşrutiyet Döneminde Azınlıkların Siyasi Temsili ve İttihat ve Terakki", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Ahmet Mehmetefendioğlu, "II. Meşrutiyet Döneminde İngiltere'nin İttihat ve Terakki'nin Türkçülük Hareketine Bakışı", *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Herkül Milas, "1908 Olaylarından Yüz Yıl Sonra Rum Milletinin Rolü Nasıl Değerlendirilir?", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Patit P. Mishra, "1908 Devrimi ve Hint Müslümanlarına Etkisi", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Carimo Mohomed, "El-Afgani, İslamcılık ve İran'daki 1905-1906 Meşrutiyet devrimi", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Odile Moreau, "Müslüman Akdeniz'de Jön Türk Devrimi ve Emperyalizme Direniş Hareketleri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Odile Moreau, "II. Meşrutiyet Döneminde Kuzey Afrika'da Emperyalizme Karşı Direnen Osmanlı Subayları", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Anastasia-Ileana Moroni, "Meclis-i Meb'usan'da Temmuz 1908'in Değerlendirilişi", *1908 "Hürriyet"i Uygularken*.
- Seyni Moumouni, "Osmanlı Devletinde İkinci Meşrutiyetin ilanının Afrika'daki Tesiri: Tibesti ve Borku'da Osmanlı Varlığı - 1908-1913", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

- Mohannad Mubaideen, "Osmanlı Devletinde ve İran'da Meşrutiyetin Karşılaştırması", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ahmet Mumcu, "1909 Kanun-ı Esasi Değişiklikleri ve Parlamenter Rejim", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Timour Muhiddine, "Fransa'da İlk Modern Osmanlı Edebiyatı Antolojisi (1905)", *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Rahim Reis Nia, "İran Meşrutiyet İnkılâbı ve Türkiye'de Hürriyet İlanı. İki Devrim Arasındaki İlişkiler", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Arda Odabaşı, "1908 Devriminin Açtığı Yolda İttihat ve Terakki Cemiyeti ve Türkçülük (1910-1912): Yeni Hayat Hareketi", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Arda Odabaşı, "İlk Türkçü Yayınlarından Yeni Felsefe Mecmuası ve Önerdiği Yeni Hayat Programının Kemalizm'in Altı Ok Programına İlişkin Çağrışımları", *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Mehmet Okur, "II. Meşrutiyet'in Örgütlü Topluma Bir Katkısı: Cemiyetler Kanunu'nun Çıkarılması", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Cihan Osmanağaoğlu, "Hukuksal Boyutuyla Osmanlı Devletinde Vatandaşlığın Gelişimi", *Türkiye'de Vatandaşlık Rejiminin Tarihsel Kökenleri: II. Abdülhamid Ve İttihad-Terakki Dönemleri*.
- Cihan Osmanağaoğlu, "Tâbiyet-i Osmaniye (Osmanlı Vatandaşlığı)", *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Salah Oraibi Abbas, Salih Kh. Mohammad, "Osmanlı Anayasası'nda İktisatla İlgili Maddeler ve Irak'taki Ticarete Etkisi", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Adem Ölmez, "Meşrutiyet Döneminde Askeri Yenilikler ve Meclis-i Mehamm-ı Harbiye", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Adem Ölmez, "II. Meşrutiyet Döneminde Askeri Bürokraside Reform Teşebbüsleri", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Azmi Özcan, "II. Meşrutiyet'in İslam Dünyasındaki Yankıları", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Tahsin Özcan, "Şeyhülislam Pirizâde Mehmed Sahib Efendi ve Meşrutiyet İdaresi Hakkındaki Beyanname", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ayfer Özçelik, "II. Meşrutiyet Meclisi'nde Gayr-i Müslim Üyeler ve Osmanlılık Tartışmaları", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- İlbeyi Özer, "II. Meşrutiyet'in İlanı ve İstanbul Kadınının Hayatında Meydana Getirdiği Sosyal Değişimler", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.

- M. Kayahan Özgül, "Millî Edebiyat 'Güdümlü Edebiyat mıdır?', *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- İlhan Özkeçeci, "Türk Sanatının Ufkunu Daraltan Geleneksel-Modern İkilemi", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Ali Özuyar, "II. Meşrutiyetin Modernleşmede Önemli Bir Araç Olan Sine- ma Üzerindeki Etkileri", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Vassiliki Papadimitriou, "Jön Türk Devrimi: Tarih Yazıcılığında Yaklaşımlar", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Bekir Parlak, Cantürk Caner, "1906-1908 Erzurum Olaylarına Analitik Bir Bakış", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Celal Pekdoğan, "Ayntab'da İttihad Terakki Cemiyeti'nin Kurulması ve Antep'e Etkisi", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Şule Perinçek, "1908 Devrimi ve Cumhuriyet Kadını", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Sabine Prator, "II. Meşrutiyet Müzik Hayatının Gelişimine Dair İzlenimler", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Michael Provence, "Osmanlı Bilad-ı Şam'ında Eğitim ve Kalkınma", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Khurram Qadir, "Türkiye'deki İkinci Meşrutiyet'in Muhteva Analizi: Osmanlılık ve İslamcılığın 13. ve 14. Yüzyıllara Dayanan Kökleri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Kazi Sufior Rahaman, "Bengal - Hindistan Müslümanları Arasında Türkiye ile İlgili Siyasî Hareketler ve Halkın Haykırışları (1908-1924) - Bir Arşiv Raporu", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Zumrad Rahmankulova, "Jön Türk Devriminin Türkistan'a Etkisi", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Anna Rog, "Batılılaşma Yolunda Türk Romanının Serüveni", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Salah Mohamed Salem, "İkinci Meşrutiyet Devriminin Osmanlı Musul Bölgesindeki Etkileri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Melike Sarıkcıoğlu, "Osmanlı-İran Meşrutiyet İlişkileri", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Sadık Sarısamam, "Ömer Naci Bey'in İttihat ve Terakki'deki Rolü ve Etkileri", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Sungur Savran, "Jön Türk Devrimi: Kemalizm'in Anahtarı", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Birgit Schaebler, "Sosyal Bilimler ve Tarihte 1908: Yorumların Soykütüğü", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.

- Kent Schull, "İttihat ve Terâkî Cemiyetinin İslam Ceza Hukukunu İlgası 1911-1917", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Kent F. Schull, "Osmanlı İmparatorluğu'nun Son Döneminde Hukuk Reformu: İkinci Meşrutiyet Döneminde Ceza Hukuku ve Müeyyidesinin Rasyonelleştirilmesi ve Merkezileştirilmesi", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Samir Seikaly, "Osmanlı Meclisinde Arapların Temsili", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Abdel-Raouf Sinno, "Türk Anayasası ve Lübnan gazeteciliğinin tepkisi", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Efdal Sevinçli, "II. Meşrutiyet Döneminde Siyasal ve Belgesel Tiyatro: Dr. Kamil Örneği", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Mehmet Seyitdanlıoğlu, "Takvim-i Vekayi'de II. Meşrutiyet ve Osmanlı Basını", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Naseem Ahmad Shah, "Osmanlı 1908 Anayasası ve Hindistan'ın Bağımsızlığı ve Milliyetçilik Hareketine Etkisi", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Abdelwahab Shaker, "1908 Anayasası'nın Mısır ve Mağrib'teki Anayasal Hareketlere Etkisi - Mukayeseli Bir Araştırma (1908-1912)", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Malek Sharif, "1908 Devrimine İlişkin Osmanlı-Arap Algısı", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Edina Solak, "1908 Meşrutiyetinin İlanı ve Boşnaklar", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Selçuk Akşin Somel, "II. Meşrutiyet ve İslami Modernizm Düşüncesi: Sırat-ı Müstakim ve Sebilürreşad Mecmuaları", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Bayram Soy, "1908 Jön Türk Devrimine İngiltere'nin Yaklaşımı", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Adem Sözüer, "Tazimattan Günümüze Hukuk Reformu Bağlamında Temel Ceza Kanunları", *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Chris Stephenson, "1908'de Anti-Emperyalizm ve İşçi hareketi", *2008'den 1908'e Bakmak*.
- Johan Strauss, "Yeni Bir Özgürlük Ortamında Yazmak: II. Meşrutiyetten Sonra İstanbul'daki Gayrimüslimlerin Edebiyat Faaliyetleri", *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Norman Stone, "Rusya ve Boğazlar 1908-1915", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.

- Mübariz Süleymanlı, “II. Meşrutiyetin Azerbaycan Aydınlarına Tesirleri ve İttihat ve Terakki Dönemindeki İki Ülke Arasındaki Siyasi-Kültürel İlişkiler”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Sabri Sürgevil, “II. Meşrutiyetin Bunalımlı Yıllarında İzmir’i Yönetmek”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Gürsoy Şahin, “II. Meşrutiyette Pozitivist Anlayış ve Türk Modernleşmesi”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Gürsoy Şahin, “Meşrutiyet’te Pozitivist Anlayış ve Türk Modernleşmesi”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Abdullah Şengül, “Meşrutiyet Sonrası Türk Tiyatro Edebiyatında Ulus Bilinci”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Mustafa Şentop, “II. Meşrutiyette Hukuk Politikaları: Yeni Zihniyet-Yeni Metinler”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Hale Şivgin, “II. Meşrutiyet’in Makedonya’da İlanı ve Etkileri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- İbrahim Şirin, “Osmanlı Siyasi Yapısında Dönüşüm: Sultan’dan İnsana, Devlet’ten Ferde, Tebaa’dan Vatandaşa”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Ahmet Tabakoğlu, “İkinci Meşrutiyet Döneminin Mali Yapısı”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Ayül Tamer, “II. Meşrutiyet Bağlamında Türk Milliyetçiliğinin Dönüşümün İzleri: Yusuf Akçura ve Ahmet Ferid Tek”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Arzu Taşcan, “II. Meşrutiyet Döneminde Makedonya’da Kurulan Örgütler ile İttihat ve Terakki Partisi Arasındaki İlişkiler”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- İbrahim T. Tatarlı, “Genelkurmay Bulgar Subayı Albay Dimitir Azmanov’un Gözüyle Osmanlı İmparatorluğunun II. Meşrutiyet Döneminde Devlet Politik ve Askeri Elitinin Değerlendirilmesi”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Mesut Tekşan, “Meşrutiyette Yanan Meşale ‘Ziya’”, *II. Meşrutiyetin 100. Yılında Osmanlı Coğrafyasında Milliyetçilik Hareketleri*.
- Kateryna Teleshun, “XX. Yüzyıl Başında Türk Ticari Dilinin Sözvarlılığındaki Değişmeler”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Erel Tellal, “1905 Rus Devriminin II. Meşrutiyete Etkileri”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.

- Taner Timur, "İttihatçılar ve Kemalist Hareket: Devamlılık mı Kopuş mu?", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Taner Timur, "Şark Meselesi", *2008'den 1908'e Bakmak*.
- Taner Timur, "İttihatçılar ve Ermeni Sorunu", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Alexandre Toumarkine, "Taşranın Devrim'e Bakışlarına Yeni Bir Yaklaşım", *1908 "Hürriyet"i Uygularken*.
- Alexandre Toumarkine, "II. Meşrutiyet: Nüfus Mühendisliğinin Başlangıç Noktası mı?", *2008'den 1908'e Bakışlar*.
- Enver Töre, "Yüz Yıl Sonra Meşrutiyet Dönemi Türk Tiyatro Edebiyatına Bakışlar", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Salih Tunç, "Quai d'Orsay Belgelerinin Işığında II. Meşrutiyet'in İlanından Sonra Suriye'de Ayrılıkçı Eğilimli Bir Muhtariyet Girişimi: Reşit Mutran Olayı", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Salih Tunç, "Bir Fransız Gazetecinin Jön Türk Devrimi Sonrası Osmanlı Siyasal Ortamına İlişkin Gözlem ve Değerlendirmeleri", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Salih Tunç, "Fransız Dışişleri Bakanlığı Belgeleri Işığında I. Dünya Savaşı Yaklaşırken Filistin Topraklarına Yahudi İlgisi ve Kudüs'te Bir Üniversite Kurma Girişimleri", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Mete Tunçay, "1923: Devam mı Kopuş mu?", *Yüzüncü Yıldönümünde 1908'in Mirası*.
- Erkan Tural, "II. Meşrutiyet Döneminde Bürokratik Reform ve Hariciye Nezareti", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Erkan Tural, "II. Meşrutiyet Döneminde Bürokratik Reform ve Maliye Nezareti", *II. Meşrutiyetin 100. Yılı Münasebetiyle Eskiçağdan Günümüze Yönetim Anlayışı ve Kurumlar*.
- Erkan Tural, "II. Meşrutiyet Dönemi Dâhiliye Nezareti'nde Bürokratik Reform", *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Ömer Turan, "Ahmed Rıza ve Postkolonyal Bağlam", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Gül Tokay, "1908'in Kökenleri: Bir Yeniden Değerlendirme", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Zafer Toprak, "Türkiye'de Demokrasi Geleneği: 1908 Seçimleri ve Meclisi Meb'usan'ın Açılışı", *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Namık Sinan Turan, "II. Meşrutiyet'in Siyasal Atmosferinde Makam-ı Hıfzın Yeniden Kurgulanması", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Özgür Türesay, "Tasfiye-i Lisan Meselesi (1909): Dil Türkçülüğü ve Osmanlılık", *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.

- Fahri Türk, “Jön Türk Devrimi ve Almanya”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Duygu Türk, “Burjuva Devrimleri, Kapitalizm ve Demokrasi”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- İsmail Türkoğlu, “Yusuf Akçura’nın II. Meşrutiyet Hatıraları”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Abdullah Uçman, “Gümülcine Hadisesi ya da Sopalı Seçimler”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Abdullah Uçman, “İttihat ve Terakki’den Hürriyet ve İtilaf Fırkasına Rıza Tevfik’in Siyasi Macerası”, *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Sema Uğurcan, “Türk Romancısı Halit Ziya’nın Meşrutiyetle İlgili Yazıları”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Serkan Ünal, Cemal Baltacı, “II. Meşrutiyet Döneminde Siyasal Muhalefet”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Cemile Arıkoğlu Ündücu, “Evrensellikten Bölgeselliğe: Avrupalılaşıma ve Türkiye’ye Yansımaları”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- İşaya Üşür, “Burjuva Devrimleri Bağlamında “1908”e Yeni(den) Bir Bakış”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Tutku Vardağlı, “1908’e Giden Yolda İşçi Hareketleri: Selanik Vilayeti Tütün İşçileri”, *2008’den 1908’e Bakmak*.
- Alain Quella Villeger, “Jön Türkler ve Avrupalı Bakışıyla Kadın Sorunu”, *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Alemdar Yalçın, “İttihat ve Terakki’nin Tiyatro Faaliyetleri”, *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Ünsal Yavuz, “Türk Devriminin Düşün Yapısı Açısından II. Meşrutiyet Dönemi”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.
- Atilla Yayla, “Demokrasimizin Yüzüncü Yılında Ülkemizin Hukuk Devleti, Özgürlükler ve Adalet Anlayışındaki Yeri”, *Meşrutiyetin 100. Yılında Türkiye’nin Demokrasi Serüveni*.
- Fahri Yetim, “Türkçülüğe Geçişte Kapsayıcı Formül: Millet-i Hakime Prensibi ve Etkileri”, *100. Yılında II. Meşrutiyet; Gelenek ve Değişim Ekseninde Türk Modernleşmesi*.
- Kazım Yetiş, “Jön Türklerin Arasında Yahya Kemal”, *1908 Meşrutiyeti, Sanat ve Edebiyat*.
- Ergün Yıldırım, “Meşrutiyetin Modernlik İdeolojisi: Pozitivizm”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Hüseyin Yılmaz, “Osmanlı İmparatorluğunda Modern Anayasaların Kendinden Temelleri”, *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet*.
- Dong Zhenghua, “Türkiye’de Gündümlü Modernlik: Jön Türklerden Kemalistlere”, *Jön Türk Devriminin 100. Yılı*.

EK III

Yurt Dışında Yapılan Sempozyumlarda Sunulan Tebliğler

Butrus Abu-Manneh, "Jön Türk Devrimine Arap Aydınlarının Tepkisi", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine, (July 2-3)* The Hebrew University of Jerusalem and Yad Izhak Ben-Zvi Institute, Kudüs 2008. [Bundan sonra *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*]

Necati Alkan, "Jöntürkler ve Filistin'deki Bahailer", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.

Ahmet Altan, "Writing today on the Second Constitutional Period", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches, (13-15 Kasım 2008)*, University of Zurich, Department of History and Department of Oriental Studies Stiftung Forschungsstelle Schweiz-Türkei (SFST) ve Schweizerische Gesellschaft Mittlerer Osten und Islamische Kulturen (SGMOIK), Zürich 2008. [Bundan sonra *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches.*]

Meropi Anastasiadou-Dumont, "20. Yüzyılın Başında Salonika Müslüman Cemaati", *The Young Turks and Their Legacy*, Department of Balkan, Slavic and Oriental Studies at the University of Macedonia, Selanik 2008. [Bundan sonra *The Young Turks and Their Legacy*].

Sima Aprahamian, "Osmanlı Kadın Hareketi ve Ermeniler", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.

Stefan Astourian, "Ermeni Soykırımı Süreci ve Genç Türkler", *The Young Turks and Their Legacy*.

Yasemin Avcı, "Jön Türk Rejiminin Kudüs ve Yafa Şehirleri İçin Düzenledikleri Bayındırlık Tasarıları", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.

Kévork Bardakjian, "Şiirin Talihsiz Başarısızlığı: Daniel Varuzhan ve Siamanto'nun Edebî Biyografileri", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.

Sophie Basch, "Jön Türk Devrimi Arifesinde Bir Fransız *Turquerie*'si", *L'Ivresse De La Liberte: La Revolution De 1908 Dans L'Empire Otoman (5-7 juin 2008)*, Research Unity Etudes Turques et Ottomanes, EHESS-CNRS-College de France, The Near Eastern Studies Department, Princeton University, Zürich 2008. [Bundan sonra *L'Ivresse De La Liberte: La Revolution De 1908 Dans L'Empire Otoman*]

Houri Berberian, "Ermeniler ve Üç Devrim, 1905-1908", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.

- Hamit Bozarıslan, “İttihat ve Terakki Fırkasından Ergenekon’a: Türkiye’de Şiddetin ve Devlet Baskısının Dinamikleri”, *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Johann Bussow, “Çocuklar ve Hürriyet: Filistin Kamu Yaşamında Çocukluk ve Gençlik (1908-1914)”, *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Michelle Campos, “Yurttaş Yapmak, Geç Dönem Osmanlı Filistin’inde Yurttaşlık Çatışmaları”, *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Nathalie Clayer, “Hürriyet Zamanı, İktidar İçin Mücadele Zamanı: Arnavut Vilayetlerinde Jön Türk Devrimi”, *L’Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L’Empire Otoman*.
- Serpil Çakır, “Kadın Öncülerini Görünür Yapmak: Fatma Aliye, Ulviye Meylan”, *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Leyla Dakhli, Edouard Méténier, “Arap Vilayetlerinde Devrim: Bağdat ve Şam’da Söylenenler, Gerçekler ve Jestler”, *L’Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L’Empire Otoman*.
- Bedross Der Matossian, “Ermeniler, Araplar ve Yahudiler arasında 1908 Devriminin Sonuçlarında Kamusal Alan(lar)ın Teşekkülü”, *L’Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L’Empire Otoman*.
- Stéphane Dudoignon, “Orta Avrasya’daki Müslüman Entelektüellerin Gözünden Rusya, İran ve Türkiye Devrimleri (1905-1908)”, *L’Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L’Empire Otoman*.
- Anne-Laure Dupont, “1908 Sonrası Arap Düşüncesinde Reformizm ve Devrim”, *L’Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L’Empire Otoman*.
- Fuat Dündar, “1908 Diyarbakır’ında Milli İbrahim Paşa ve Ziya Gökalp: Siyasi Kültürlerin ve Vizyonların Çarpışması mı?”, *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Büşra Ersanlı, Karanlıkta Kalan İttihat ve Terakki: Tarih Kitaplarından Örnekler”, *The Young Turks and Their Legacy*.
- Anastassia Falierou, “Jön Türk Devrimi: Kadının Durumunda Bir Devrim mi?”, *L’Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L’Empire Otoman*.
- Louis Fishman, “Bir Yahudi Sorunu Olarak Sionizm: İstanbul’daki Tartışma”, *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Evrripides Georganopoulos, “Genç Türk Hareketinin Pontus Helenizm’i Üzerindeki Etkileri: 1908 ve 1912 Seçimleri”, *The Young Turks and Their Legacy*.
- Tina Georgieva, “Genç Türk Devrimi ve Rusya’nın Balkan Politikasında Değişimler”, *The Young Turks and Their Legacy*.

- Ryan Gingeras, "Çerkez, Özel Örgüt ve Derin Devlet Siyaseti: Biyografik Bir Yaklaşım", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Basil Gounaris, "İstenmeyen Müttefikler: Makedonya İçin Yunan Mücadeleleri ve Genç Türkler Faktörü", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Fatma M. Göçek, "1908'den 2008'e: Değişim ve Sürekliliğin Sosyolojik Bir Analizi", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Dorothee Guillemarre-Acet, "Hüseyin Cahid [Yalçın], Jön Türk Devrimi'nin Tanığı ve Aktörü", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Stephan Guth, "Türk Romanında 1908-1914", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Mehmet Hacisalioğlu, "Genç Türkler ve Makedonya Mücadelesi", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Şükrü Hanioglu, Stefan Astourian, Metin Heper, Hasan Kayalı, Dimitris Keridis ve Dimitris Stamatopoulos, "Genç Türk Devrimi mi? 100 Yıl Sonra", *The Young Turks and Their Legacy*. [Yuvarlak masa toplantısı]
- Mehmet Şükrü Hanioglu, "İttihat ve Terakki ve 1908 Devrimi", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Mehmet Şükrü Hanioglu, "Dr. Bahaeddin Şakir: Eşsiz Bir Genç Türk", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Şükrü Hanioglu, "1908 Devriminin Kökenleri", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Evangelos Hekimoğlu, "Selanik'teki Yunan Cemaati ve Genç Türk Meydan Okuması, 1908-1911", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Metin Heper, "Türkiye'de Milliyetçilik: Genç Türklerden Cumhuriyete", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Juliette Honvault, "Jön Türk Devrimi'nin Yemen'deki Yankıları", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Abigail Jacobson, "Arapça Yazan Yahudiler: Shimon Moyal, Nissim Malul ve Karma Filistin/Eretz İsraili Yerelliği", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Ruth Kark, Nadav Solomonovich, "Jön Türk Devrimi ve Filistin Yahudilerinin Tepkileri", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Rebecca E. Karl, "Devrim ve Politika: Genç Türkler ve Çin Cumhuriyeti Devrimi", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Stelios Katranidis, "Genç Türkler ve Bugüne Mirasları", *The Young Turks and Their Legacy*.

- Hasan Kayalı, "Arap Periferisinde 1908'in Sonuçları", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Erdal Kaynar, "Jön Türk Hareketi'nin Lideri Olarak Ahmed Rıza ve Batı", *L'Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Vangelis Kechriotis, "Arzu Korkuya Dönüşür: Genç Türk Devrimi Sonuçlarında İzmir'deki Müslüman ve Hristiyanlar Üzerindeki Fransız Hesapları", *L'Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Vangelis Kechriotis, "İzmir, Rumlar ve Genç Türk Devrimi", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Vangelis Kechriotes, "Yunan Tarihyazıcılığında Genç Türk Devrimi", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Dimitris Keridis, "1908 Genç Türk Devriminin Kökleri", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Raymond Kévorkian, "Krikor Zohrap", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Hans-Lukas Kieser, "Talat Bey, a Biographical Approach", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Paraskevas Konortas, "Genç Türkler ve İstanbul'un Yunan-Ortodoks Patrikliği: Çekincelerden Çatışmaya", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Yura Konstantinova, "Genç Türklerin Hürriyeti ve Bulgarların Umutları", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Rober Koptas, "Aradaki İnsan: Bir Osmanlı-Ermeni Politikacısı olarak Krikor Zöhrab (1908-1915)", *L'Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Erol Köroğlu, "Edebiyat Yazarlarının Tarihsel ve Siyasal Konumları (1908-1914)", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- David Kushner, "Jön Türk Devrimi: Süreklilik mi Değişim mi?", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Sacit Kutlu, "Enver Bey, Döneminin İkonu", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Noémi Levy, "Kurumların Yeniden Ele Alınması: Osmanlı Polisi Örneği", *L'Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Bernard Lory, "Devrim'in Beşiği Manastır/ Bitola", *L'Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Bernard Lory, "Pance Dorev: Bitola/Monastir'da Bir Bulgar Genç Türk", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Nazan Maksydyan, "Osmanlı Vatandaşları Yaratma vs. Bir Neslin Kaybı: 1909 Adana'sının Ermeni Yetimleri", *L'Ivresse de La Liberté: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.

- Bedross Der Matossian, "Jön Türk Devriminden Sonra Kiliseler Politikası ve 'Kudüs Sorunu': Yahudilerin, Ermenilerin ve Rumların Durumu", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Astrid Meier, "Arap Vilayetlerindeki Entelektüeller", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Rena Molho, "Genç Türk Hareketi ve Salonika Yahudileri Üzerindeki Etkisi", *The Young Turks and Their Legacy*.
- Timour Muhidine, "1908 Edebiyatında Bir Devrim midir? İstanbul, Kahire, Paris", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Wajda Sendesni, "Türk Gazetesi Etrafında Mısır'daki Jön Türkler (1903-1907)", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Henning Sievert, "Berberi Lider Süleyman El-Baruni: Tutsaklıktan Politikacılığa", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Nader Sohrabi, "Hükümet İçinde Hükümet: İktidardaki İttihat ve Terakki Cemiyeti", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Funda Soysal, "Ahmet İhsan, Servet-i Fünun Dergisinin Kurucusu", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Eliezer Tauber, "NILI Yeraltı Örgütünün Ele Geçirilmesi: Türk Anlatısı", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Ali Suat Ürgüplü, "Hayri Efendi, Bakan ve Şeyh-ül İslam, Kendi Günlüklerine Göre", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Renée Worringer, "Bear üzerinde Yükselen Güneş: Rus-Japon Harbi ve Genç Türk Düşüncesi", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Mahmud Yazbak, "Filistin'de 1912 Seçimleri", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Edith Ybert, "Bakü'den Sen Petersburg'a Rus Basınında 'Yeni Türkiye' ", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.
- Erik Jan Zürcher, "Jön Türk Zihniyeti", *Centenary of the Young Turk Revolution (1908): The Young Turk Era as Experienced in Palestine*.
- Erik Jan Zürcher, "Siyasal Toplumsallaşma 1908-1914", *Turkey 1908-1914: Biographical Approaches*.
- Erik J. Zürcher, "Genç Türk Devriminin Tarih yazımı", *L'Ivresse de La Liberte: La Revolution de 1908 Dans L'Empire Otoman*.

EK IV

Sürelî Yayınların II. Meşrutiyet Özel Sayılarında Yer Alan Makaleler¹⁶

- Kezban Acar, "1905 Rus Devrimi'nin Genel Bir Değerlendirmesi", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 79-98.
- Evangelia Ahladi, "İzmir'de İttihatçılar ve Rumlar: Yunan - Rum Boykotu (1908-1911)", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s.
- Hasan Akay, "Susunluk Dönemi-Yalancı Şafak 1900'lü Yıllardan Sonra Edebiyat Ve Hayat Üzerine", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 54-60.
- Gökhan Akçura, "II. Meşrutiyet'in Yıldönümünde Neler Yapıldı, Yapılıyor, Yapılacak?", *Toplumsal Tarih*, sy. 175, 2008, s.11.

16 Bu listeyi oluştururken konu ile ilgili özel sayı veya dosya yayınlayan dergilerden *Bilgi* (sy. 47), *Dîvân* (sy. 24-25), *Doğu Batı* (sy. 45-46), *Hacettepe Üniversitesi Cumhuriyet Araştırmaları Dergisi* (sy. 5), *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi* (sy. 38), *Kebikeç* (sy. 26), *Mos-tar* (sy. 43), *Türk Edebiyatı* (sy. 417), *Türkiye Günlüğü* (sy. 94) *Türk Yurdu* (sy. 251) ve *Toplumsal Tarih* (sy. 175)'teki ilgili makalelerin tamamına yer verdik. Özel sayı çıkarmadığı için bu listede yer verilmemiş olmakla beraber döneme ilişkin çok sayıda makalenin yayımlandığı *Müteferrika* dergisini ilaveten zikretmemiz gerekiyor. Dergilerin yanı sıra, yeterli olmamakla beraber, konu ile ilgili kitap neşriyatının da yapıldığını belirtmemiz gerekiyor. Bu cümleden olarak; Halil Akkurt ve Akif Pamuk'un yayına hazırladıkları *Yüzüncü Yılında II. Meşrutiyet* (Yeni İnsan Yayınları, 2008), Yusuf Çağlar'ın yayına hazırladığı *Kanun-i Esasi'den Askeri Müdahaleye II. Meşrutiyet* (Zaman Kitap, 2008), Asım Öz'ün yayına hazırladığı *İkinci Meşrutiyet'in İlanının 100'üncü Yılı* (Pınar Yayınları, 2008) ve Mehmet Serhat Yılmaz'ın *II. Meşrutiyet Devri Kastamonu Basım Tarihi* (Berikan Yayınları, 2008) isimli kitaplarını sayabiliriz. Öte yandan görsel malzeme zenginliği ile ön plana çıkan eserler olarak Osman Köker'in editörlüğünde çıkan *Yadigâr-ı Hürriyet* (Bir Zamanlar Yayıncılık, 2008), Bahattin Öztuncay'ın editörlüğünde çıkan *Meşrutiyet'in İlanının 100'üncü Yılı* (Sadberk Hanım Müzesi, 2008) ve Tamer Erdoğan'ın editörlüğünde çıkan *II. Meşrutiyet'in İlk Yılı* (Yapı Kredi Yayınları ve Aygaz, 2008), Erol Şadi Erdinç ve Haluk Oral'ın hazırladıkları *Mecelis-i Mebusan Birinci Seçim Dönemi 1908-1911* (İş Bankası Yayınları, 2008), *Sine-i Millet Sergisi Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Seçim 1840-1950*, (İBBB Kültür A.Ş., 2008) adlı kitapları zikretmemiz gerekiyor. Bu çerçevede son olarak bahsedilmesi gereken çalışma ise Şükrü Hanioglu tarafından hazırlanarak TRT 2'de yayınlanan (2008) *Paris'ten Manastır'a İnkılâb-ı Azîm* başlıklı belgesel ve Osmanlı Bankası Müzesi tarafından *1908 İhtilaline Doğru Osmanlılar'ın Paris'i* başlığı altında François Georjeon tarafından hazırlanan *Jön Türklerin Paris'i* isimli belgesel ile yine Edhem Eldem ve François Georjeon'ın hazırladıkları sergidir.

- İlyas Aktaran, "Türk Demokrasi Tarihindeki Yasama-Yürütme Mücadelesi Açısından II. Meşrutiyet ile Günümüz Uygulamalarının Karşılaştırılması", *Türk Yurdu*, c.28, sy. 251, s. 118-122.
- Ahmet Akşit - Güliz Atsız, "1908 Darbe mi, Devrim mi?", *Toplumsal Tarih*, sy. 175, 2008, s. 12-13.
- Yahya Akyüz, "Öğretmenler, Öğrenciler ve Toplumumuz Balkan Savaşlarından Çıkan Dersleri Asla Unutmamalı", *Türk Yurdu*, c.28, sy. 251, s. 64-70.
- Ahmet Turan Alkan, "Modern Asker-Siyaset İlişkisinin Osmanlı Meşrutiyetindeki Kökleri", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, 2008, s. 137-148.
- M. Fatih Andı, " 'Bir Çürük İpliğe Hülya Dizmişiz' Meşrutiyet Ve Nedamet", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 20-24.
- Necmettin Alkan, "1908 Jön Türk İhtilalinin Başlamasında Reval Buluşmasının Önemi", *Toplumsal Tarih*, sy. 175, 2008, s. 48-52.
- Nevzat Artuç, "II. Meşrutiyet'in İlânı", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 65-82.
- Celal Aslan, "Bahçe Dergisi (1908-1910)", *Bilgi*, 2008, sy. 47, s.
- Taner Aslan, "İttihâd-ı Osmanî'den Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne", *Bilgi*, 2008, sy. 47, s. 79-120.
- Serhat Aslaner, "Taşrada Jön Türklük yahut Meşrutiyet Fikrinin Konya'ya İntikali", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, 2008, s. 75-99.
- Serhat Aslaner, "100 Yıl Sonra II. Meşrutiyet", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, 2008, s. 175-215.
- Selim Aslantaş, "II. Meşrutiyet Döneminde Bir Akademik Türkçü Dergi: Milli Tetebbu'lar Mecmuası", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 209-220.
- Bahri Ata, "II. Meşrutiyet Döneminin 'Değerli Bir Maarifçisi': Fuad Şemsi İnan", *Türk Yurdu*, c.28, sy. 251, s. 98-101.
- Hülya Atakan, "Sultan Hamid Düşerken", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 94-99.
- Nevin Yurdsever Ateş, "Şûrâ-yı Ümmet Gazetesi'nin Selanik Nüsha-i Fevkalâdesi Işığında 31 Mart Hadisesi'ne Bir Bakış", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 178-206.
- Yağmur Atsız, "Târih Böler Kültür Bağlar", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 51-53.
- Beşir Ayvazoğlu, "Devr-i Dilârâ-yı Hürriyette Edebî Ortam", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, 2008, s. 1-36
- Kemal Bakır, "II. Meşrutiyet Döneminde Milli Seçkincilik ve Eğitim: Emrullah Efendi Tuba Ağacı Nazariyesi", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 197-213.
- Adil Baktıaya, "El Müeyyed'in İttihat Ve Terakki'ye Cevabı Mısırlı Bir Gazetecinin Kanun-ı Esasi, İdare-i Örfiye Ve Hilafet İle İlgili Görüşleri", *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 69-87.

- Bahar Baskın, "II. Meşrutiyet'te Kadın Eğitimine Yönelik Bir Girişim: İnas Darülfünunu", *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 89-123.
- Levent Bayraktar, "Bir Geçiş Dönemi Aydını: Mustafa Şekip Tunç (1886-1958)", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 134-135.
- Ali Birinci, "Meşrutiyet Ankara'sında Bir Yangın", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 51-63.
- Kahraman Bostancı, "10 Temmuz'un Resimli Kitap'a Akseden Çehresi", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 100-105
- Naci Bostancı, "İttihat ve Terakki Hüzünlü Romantizm Cüretkar Politikalar", *Mostar*, sy. 43, 2008, s. 34-35.
- Hatice Bilen Buğra, "Meşrutiyet Döneminde Türk Resmi", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 82-86.
- Altay Cengizer, "Tüm Zamanlar için Kayrılan Elem: Eski Avrupa Sona Eerken İmparatorluk için Direnen Jön Türkler", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 33-67.
- Ayhan Ceylan, "Osmanlı Coğrafyasında İktidarın Sınırlandırılması; (Anayasacılık): Tunus Tecrübesi", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 129-156.
- Mehmet Çelik, "Midhat Paşa'nın 'Türkiye'nin Mazisi ve İstikbali' Başlıklı Makalesi Üzerine Bazı Notlar", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 37-61.
- Y. Doğan Çetinkaya, "1908 Devrimi'nde Kamusal Alan Ve Kitle Siyasetinde Dönüşüm", *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 125-140.
- Ali Şükrü Çoruk, "II. Meşrutiyet Nasıl İlan Edildi? Hüseyin Hilmi Paşa'ya Tehdit Mektubu", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 25-28.
- Ali Şükrü Çoruk, "Meşrutiyetin İlanı Halka Nasıl Duyuruldu", *Mostar*, sy. 43, 2008, s. 54-58.
- Oya Dağlar, II. Meşrutiyet'in İlanının İstanbul Basını'ndaki Yansımaları (1908), *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 141-159.
- İhsan Demirbaş, "Rusya Türklerinin II. Meşrutiyet'e Bakışları Hakkında Notlar", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 185-195.
- Berat Demirci, "Halk İçin İttihat Halka Rağmen Terakki", *Mostar*, sy. 43, 2008, s. 50-53.
- H. Aliyar Demirci, "1908 Parlamentosunda Meşrutiyetin Değerleri ve İlkeleri", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 83-104.
- Necmettin Doğan, "Türk Demokrasi Tarihini Anlamanın Bir Aracı Olarak Meşrutiyet", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 133-148.
- Adem Efe, "II. Meşrutiyet Dönemi (1908-1925) İslâmcıları ve Çağdaşlaşma Görüşleri", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 243-272.

- Ülkü Eliuz, "Meşrutiyete Giden Süreçte Yeni Kadın İmgesi: Fatma Makbule Leman", *Bilig*, 2008, sy. 47, s. 177-192.
- Kudret Emiroğlu, "Kafkas İttihad ve Terakki Fırkası'ndan Türkistan İttihad ve Terakki Fırkası'na Bir Belge", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 265-268.
- Kudret Emiroğlu, "Barışı Tutturayım Derken Tarihten Kaçmak?", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 279-298.
- İnci Enginün, "II. Meşrutiyet'in Hatırlattıkları", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 14-18.
- Cezmi Eraslan, "Devlet Adamlarının II. Meşrutiyet'e Bakışları Üzerine", *Türk Yurdu*, c.28, sy. 251, s. 44-50.
- Tülay Ercoşkun, "Ahmet Saib ve Sancak Gazetesi", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 97-144.
- Ali Erdem, "İttihat ve Terakki", *Mostar*, sy. 43, 2008, s. 30-33.
- Funda Özsoy Erdoğan, "Her Kadın Bir Ülkedir, Fatma Aliye 'Uzak Ülke' ", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 90-93.
- A. Teyfur Erdoğan, "Osmanlılığın Evrimi Hakkında Bir Deneme Bir Grup (Üst Düzey Yönetici) Kimliğinden Millet Yaratma Projesine", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 19-46.
- Seyfettin Erşahin, "Fıtrat'ın Türkistan için II. Meşrutiyet Mahrecli Tecdid Teklifi Üzerine", *Bilig*, 2008, sy. 47, s. 21-44.
- Falma Fshazi, 2. Meşrutiyet Ve Arnavutluk'taki Osmanlı Algısı: Arnavutlarla Osmanlı'nın Düşman Olduğu 'O An' ", *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 161-168.
- Cafer Gariper, Yasemin Küçükcoşkun, "II. Meşrutiyet Döneminde Yayımlanan Nur Baba Romanı ve Yarattığı Akisler", *Bilig*, 2008, sy. 47, s. 45-78.
- Fatma Müge Göçek, "What is the Meaning of the 1908 Young Turk Revolution? A Critical Historical Assessment in 2008" [1908 Genç Türk Devriminin Anlamı Nedir? 2008'de Eleştirel Bir Değerlendirme], *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 179-214.
- M. Selim Gökçe, "II. Meşrutiyet Yıllarında Bir Mizah Gazetesi: 'Eşşek'", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 76-80.
- Fazıl Gökçek, " 'Çamlıbel Sanki Şehir, Zabıta Yok, Rabıta Yok!' Meşrutiyet'in Süleymaniye Kürsüsünden Görünüşü", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 36-39.
- S. Selenga Gökgöz, "II. Abdülhamid'e Takdim Edilen Bir Arz-ı Hal: 'Kugu Sorta' ve İslam Halifesi", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 63-96.
- Saime Selenga Gökgöz, "Finlandiya Türkleri ve Türk Hariciyesinin Siyaseti", *Bilig*, 2008, sy. 47, s.
- Hilal Görgün, "Mısır Vilayetinde Tanzimat Ve Meşrutiyet Dönemi", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 157-183.

- Fatih Güldal, "Teşkilat-ı Mahsusa", *Mostar*, sy. 43, 2008, s. 36-39.
- Musa Gümüş, "Anayasal Meşrutî Yönetime Medhal: 1856 Islahat Fermanı'nın Tam Metin İncelemesi", *Bilig*, 2008, sy. 47, s. 215-240
- Mustafa Gündüz, "II. Meşrutiyet Döneminde Türk Yurdu Dergisinin Entelektüel İletişim ve Etkileşim Haritası", *Türk Yurdu*, c.28, sy. 251, s. 109-114.
- Mustafa Gündüz, "II. Meşrutiyet İdeolojilerinde Sosyoloji ve Geleceğin Toplum Tasavvuru", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 149-170.
- Süleyman Güngör, "1908 Devrimi ve Mekteb-i Mülkiye", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 273-293.
- Ülkü Gürsoy, "II. Meşrutiyet Döneminde Dil ve Edebiyatta Millileşme", *Türk Yurdu*, c.28, sy. 251, s. 102-104.
- Ülkü Gürsoy, "II. Meşrutiyet Dönemi Dergileri Üzerine Bir Değerlendirme", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 207-221.
- Mehmet Hacısalihoğlu, "Jön Türklerin Balkan Politikası (1908-1913)", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 99-127.
- Murat Hanılçe, "II. Meşrutiyet Dönemine Dair Hatırat Bibliyografyası Denemesi", *Bilig*, 2008, sy. 47, s.
- Şükrü Hanioglu, "İttihatçı İdeolojinin Tedirgin Edici Bir Devamlılığı Var", Ali Açıç (röp.), *Mostar*, sy. 43, 2008, s. 40-49.
- Mehmet Hastaş, "II. Meşrutiyet'te Öldürülen Gazeteciler", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 72-75.
- Baran Hocaoglu, "II. Meşrutiyet'in İlanı Sırasında İki Tarz-ı Siyaset: Merkezîyetçiler ile Adem-i Merkezîyetçiler Mücadelesi", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s.
- Davut Hut, "II. Meşrutiyetin İlanının Irak'taki Yansımaları", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, 2008, s. 101-136.
- Halil İncalcık, "II. Meşrutiyet: Anayasa Rejimi Geliyor Cumhuriyet Yolu Açılıyor", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 11-16.
- Enes Kabakçı, "Şükrü Hanioglu, *Preperation for a Revolution: The Young Turks 1902-1908* (Kitap Değerlendirmesi)", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, 2008, s. 217-222.
- Adem Kara, "Meşrutiyetin Oluşumunda Aydınların Etkisi", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 223-241.
- Yılmaz Karadeniz, "II. Meşrutiyetin Ön Denemesi: İran Meşrutiyet Hareketi ve Sebepleri (1906)", *Bilig*, 2008, sy. 47, s. 193-214.
- Yavuz Selim Karakışla [ile Mülakat], Y. Doğan Çetinkaya (röp.), *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s.7-30.
- Kemal Karpat, "İttihad ve Terakki Cemiyeti 31 Mart 1909 Ayrım Noktası ve Cumhuriyet'e Miras", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 25-31.
- Cemile Burcu Kartal, "II. Meşrutiyet'in Cumhuriyet'e Mirası: 'Makbul Kadımlar'", *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s.215-238.

- Hasan Kayalı, "Arapların 1908 Meşrutiyet Tecrübesi", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 31-45.
- Takii Kazuhiro, "Meiji Anayasası: Japonların Batı Deneyimi ve Modern Devletin Oluşumu", Mehmet Emin Baş (çev), *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, s. 149-174.
- Murat Koç, "Ömer Seyfettin'in Eserlerinde II. Meşrutiyet ve İttihat ve Terakki", *Bilgi*, 2008, sy. 47, s. 121-146.
- Raşit Koç, "Meşrutiyet Dönemi Fikir Hareketlerinden 'Osmanlılık' ", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 105-108.
- Birgül Koçak, Aytül Tamer, "II. Meşrutiyet Döneminde İki Milliyetçi Kadın: Halide Edip ve Müfide Ferid", *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 173-193.
- Bayram Kodaman, "II. Meşrutiyetin Yüzüncü Yılında Türkiye Üzerine Kaygılar (1908 ve 2008)", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 37-39.
- Nevzat Kösoğlu, "31 Mart Olayı", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 29-36.
- Ahmet Kuyaş, "II. Meşrutiyet, Türk Devrimi Tarihi ve Bugünkü Türkiye" , *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 49-64.
- Odile Moreau, "Jön Türkler ve Emperyalizme Karşı Direnen Gizli Örgütler", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 9-23.
- Celâl Metin, "Atatürk Dönemi Tarihyazıcılığında II. Meşrutiyet", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 77-85.
- İbrahim Metin, "Dündar Taşer'e Göre II. Meşrutiyet", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 123-127.
- Mehmet Narlı, "Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Sosyal-Edebi Bir Fotoğraf", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 30-35.
- Mehmet Okur, "Tanzimat'tan II. Meşrutiyete Cemiyetler: İlegal Yapıdan Legal Yapıya Geçiş", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 117-131.
- Ahmet Oğuz, "Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Seçimler", *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, sy. 5, 2007, s. 5-18.
- Ahmet Oğuz, "I. Meşrutiyetten II. Meşrutiyete İktidar-Muhalefet Çatışması", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 128-133.
- Ömer Özcan, "Şehit Enver Paşa", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 136-139.
- Ayfer Özçelik, "Modernleşme Döneminde Bir Merhale", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 71-76.
- Mehmet Özden, "Hürriyet Çağında Milliyetçilik", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 107-116.
- Rasim Özdenören, "İttihat ve Terakki'nin Günümüze İzdüşümü", *Mostar*, sy. 43, 2008, s. 12-13.
- Hamdi Özdiş, "Yeni Osmanlılıktan İttihatçılığa Bir Portre: 'Esad Efendi' (1842-1901)", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 7-36.
- Yüksel Özgen, Mustafa Balcı, "II. Meşrutiyete Giden Yolda İbrahim Temo-Derriş Hima Mektuplaşması", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 115-117.

- Murat Özyüksel, “İkinci Meşrutiyet ve Osmanlı İmparatorluğu’nda Alman-İngiliz Nüfuz Mücadelesi”, *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 239-264.
- Cenk Reyhan, “Jön Türk Hareketi Türk Devrim Süreci Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çözümleme”, *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 105-131.
- Yaşar Sarıkaya, “II. Meşrutiyet ve Medreseler: Geleneksel Bir Kurumun Modernleşme Sürecinde Varolma Mücadelesi”, *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 25, 2008, s. 37-73.
- Bilge Seçkin, “1908 Devrimi’nde Politik Tiyatro Ve Besa Oyunu”, *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 265-274.
- Akşin Somel [ile Mülakat], Sinan Yıldırım (röp.), *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 31-42.
- Bayram Soy, “İttihat ve Terakki’nin II. Wilhelm’e Sundukları Bir Mektup”, *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, sy.5, 2007, s. 19-34
- Bayram Soy, “1908 Jön Türk Devrimi’ne İngiltere’nin Yaklaşımı”, *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 143-177.
- Cafer Şen, “II. Meşrutiyet Devri Edebiyatını Temsil Eden Topluluk Fecr-i Âti Encümen-i Edebîsi”, *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 65-71.
- Aytül Tamer, “31 Mart Olayı Öncesinde İttihatçı Hesaplaşması: Bahattin Şakir - Ali Kemal’e Karşı”, *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 151-169.
- Zafer Toprak, “Osmanlı’nın Son Döneminde İstanbul Sokaklarında Marjinaler: Hırsızlar, Dolandırıcılar, Yankesiciler”, *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 275-279.
- Zafer Toprak [ile Mülakat], Sinan Yıldırım (röp.), *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 43-58.
- Enver Töre, “II. Meşrutiyet Dönemi Türk Tiyatrosu”, *Doğu Batı*, sy. 45, 2008, s. 215-251.
- Hüseyin Tuncer, “II. Meşrutiyet Dönemi Fikir-Yayın Hayatı ve Türk Yurdu”, *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 90-97.
- Mete Tunçay, “Koleksiyoncunun Dağarcığından 1914 Yılında Hürriyetin İlanı Yıldönümünün Milli Bayram Olarak Kutlanması”, *Toplumsal Tarih*, sy. 175, 2008, s. 53.
- Mete Tunçay [ile Mülakat], Sinan Yıldırım (röp.), *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 59-67.
- Namık Sinan Turan, “Osmanlı Hilafetinin 19. Yüzyılda Zorlu Sınavı: II. Meşrutiyet’e Giden Süreçte ve Sonrasında Makam-ı Hilafet”, *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 281-322.
- Abdullah Uçman, “II. Meşrutiyet’in Garip Bir Cilvesi ‘1328 İntihâbâtı’ yahut ‘Sopalı Seçimler’ ”, *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 40-45.
- Nemci Uyanık, “Şehit Albay Mehmet Nazım ve Türk Askeri”, *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, sy.5, 2007, s.

- Fatih Ünal, "II. Meşrutiyet, Ulusçuluk ve Kürt Ayrılcı Hareketi", *Doğu Batı*, sy. 46, 2008, s. 69-106.
- Mehmet Ali Ünal, "Meşrutiyetten Cumhuriyete İttihatçı Geleneği", *Türk Yurdu*, c. 28, sy. 251, s. 40-43.
- Erol Üyepazarcı, Mehmet Ö. Alkan, Cengiz Yolcu, "İlan-ı Hürriyet Dolayısıyla 1908 Karikatürleri", *Toplumsal Tarih*, sy. 175, 2008, s. 20-21.
- Sanem Yamak, "Meşrutiyetin Bayramı: '10 Temmuz İd-i Millisi'", *İstanbul Üniversitesi SBF Dergisi*, sy. 38, 2008, s. 323-342.
- Ş. Alparslan Yasa, "II. Meşrutiyet Devrinde Tercüme Faaliyeti", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 231-261.
- Kâzım Yetiş, "İşyan Günlerinde Aşk", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 87-89.
- Hümeyra Yuva, "Türk Edebiyatında Yedi Yıllık Fâsıla", *Türk Edebiyatı*, sy. 417, 2008, s. 61-64.
- Hüseyin Yılmaz, "Osmanlı Devleti'nde Batılılaşma Öncesi Meşrutiyetçi Gelişmeler", Abdülhamit Kırmızı (çev.), *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 1-30.
- Fariba Zarinbaf, "Alternatif Moderniteler: Osmanlı İmparatorluğu ve İran'da Meşrutiyetçilik", *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, sy. 24, 2008, s. 47-78.
- _____ "II. Meşrutiyet Dönemi Basım[ndan Seçmeler]", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 145-150, 171-173, 201-207, 221-230, 263-264, 269-277.
- _____ "II. Meşrutiyet Dönemi Karikatürleri[nden Seçmeler]", *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, sy. 26, 2008, s. 4, 6, 62, 170, 174, 208, 224, 262.

Abstract

The Second Constitution in Its Centenary

This article aims to discuss various academic activities organized on the occasion of the centennial of the proclamation of the Ottoman constitution in 1908. It first briefly discuss the main aspects of these activities; it then presents a list of the symposia organized in Turkey and abroad, and the papers presented in these conferences, as well as the articles published in the periodicals with special issues devoted to the Second Constitutional Period.

Key Words: The Second Constitution, Conference, Special Issue, Periodicals, Paper.